

SLOVENSKI NAROD.

*Slovenski Narod** velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	v upravnosti prejemam:	K 22—
celo leto	12—	celo leto	11—
pol leta	6—	pol leta	5—
četr leta	2—	četr leta	1—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Pred važnimi dogodki.

Dunaj, 26. sept.

Razmerje med Italijo in Turčijo se od ure do ure poosnjuje. Baš je došla vest, da novoimenovani italijanski poslanik, ki bi moral dne 6. oktobra nastopiti svojo službo v Carigradu, najbrže svoje potovanje odloži, kar znači, da računajo v Rimu z dejstvom, da postane kriza v najbližjih dneh akutna. Časopisje poroča tudi, da pripravlja Italija diplomatsko noto, ki bo v obliki ultimata precizirala italijanske zahteve, katere se prezentirajo v bistvu kot protektorat nad Tripolitanijo, kakor ga poseduje Francija nad Tunisom. Od turškega odgovora bo odvisna vojna in mir. Optimisti votirajo za mir in se opirajo na razgovor, ki se je baje vršil včeraj med turškim poslanikom v Rimu in ministrom zunanjih del San Giulianom. Turški poslaniki je pri tej priliki poudarjal, da bi Turčija želela vsa sporna vprašanja poravnati mirnim potom.

Bolj važno kakor ta izrek turškega diplomata, ki se sicer nahaja v ostrem nasprotju z razpoloženjem v Carigradu, pa je stališče evropskih velesil napram eventualnemu bojnemu konfliktu med Italijo in Turčijo. Poudarjali smo že včeraj, da se nahaja Italija v diplomatskih ugodnih položaju, niti eden evropski kabinet ji danes gleda njenih zahtev ne more odkrito nasprotnovati — nasprotno, Italija se lahko sklicuje celo na pismene garancije; da ne le napram Franciji, temveč tudi drugod, to bo pokazal najbližji čas. Dokler se torej giblje italijansko-turški konflikt na diplomatskih, nekravnih tleh, je Italija že v naprej zmagovita in ne zadene nikjer na resne težkoče pri tretjih faktorjih, ki navadno komplikirajo podobne kritične situacije. V največjem interesu nekaterih držav je, da se za vsako ceno prepreči izbruh vojne, o katere izidu z ozirom na dejstvo, da Italija na suhem in namorju turško silo daleč nadkriljuje, ni nikakega dvoma. Ze v naprej započateni poraz turške armade pa bi pomemel mnogo več, kakor le izgubo Tripolitanije. Za mladoturski režim bi bila ta katastrofa usodepolna; vzbudila pa bi tudi na celem Balkanu vse one speče odporne sile, ki čakajo le pravega trenutka, da prične z novim delom. Iskra upora, ki so jo turški polki zasuli s pepelom alban-

skih pogorišč, se po prvem odločilnem porazu razvname v plamen, ki ne bo gorel le v Albaniji, temveč užgal tudi Makedonijo. Ta požar gasiti pa si bodo dovolili tudi drugi in zelo verodostojno poročilo iz Sofije pravi, da se med srbsko, bolgarsko in grško viado že vrše pogajanja, katerih namen je, doseči skupno in složno postopanje balkanskih držav napram dogodkom, ki se v Turčiji pripravljajo. Nove in dalekosežne homatije na Balkanu pa niso v interesu politike evropskih velesil in baš strah pred to eventualnostjo je povzročil živahne pogovore med evropskimi kabinetmi, da skupno intervenerijo v Carigradu ter posvare Turčijo pred posledicami eventualne vojne. Balkanske homatije morajo predvsem tangirati tudi intereses sferne naše monarhije in več kakor verjetno bi bilo, da v slučaju novih nemirov na Balkanu ne zaostane Avstrija za balkanskimi državami. Če sploh obstajajo avstrijske aspiracije, ki sanjajo o avstrijskem Solunu, tedaj prihaja baš v tem trenutku odločilni moment, da se jih udejstvijo. Italija, zaposljena vojaško, politično in zlasti tudi finančno v Tripolitaniji, je kot konkurenca v Albaniji za dolgo časa izločena in naša monarhija ima tam proste roke. S tega vidika bi bilo naravnost v interesu monarhije, da pride med Turčijo in Italijo do vojne in le tako je razumeti, da pišejo dunajski listi, strupeni sovražniki vsega, kar se tiče svobodne italijanske države, popolnoma v smislu italijanskih zahtev v Tripolitaniji.

Zal, da zadeva ni tako enostavna, kakor izgleda na prvi pogled. Avstrija ima tudi napram Turčiji gotove prijateljske dolžnosti, ki jih je prevzela v interesu svoje trgovine in industrije. Med našimi dolžnostmi, ki jih nalagata trozvezza in turško prijateljstvo, obstajajo nasprostva, ki spravljajo avstrijske diplome v nemale zadrage. Mnogo hujše se pa godi tretji komplicisentni trozvez, Nemčija. Mladoturski režim si je kakor znano izbral za svojega zaščitnika nemškega cesarja in najpopularnejši v Turčiji je bil v zadnjih letih nemški prijatelj, ki je seveda od posejenega prijateljstva vlekel svoje poštene procente.

Nemčija stoji sedaj pred dilemico, ali se zavzeti za Italijo ter zgubiti v Turčiji vse simpatije, ali pa kršiti lojalnost, ki jo naлага trozvezza. Kar reče, kar stori, vse je ne-

varno. Zameri se ali pri zaveznicu ali pa pri prijatelju. In zato vidimo, da se niti v Berolini niti na Dunaju ne upajo reči jasne besede, med tem ko Paris in London odkrito priznavata svoje simpatije do Italije. Že danes se italijanska javnost peča s tem čudnim zadržanjem obeh zaveznikov, v slučaju, da izbrulne vojska in bi se Nemčija in pod njenim vplivom tudi Avstrija ne upali svoje barve odkrito pokazati, pa je pričakovati, da vzrasne nevola nad trozvezom (ki v Italiji ni bila nikdar popularna) tako, da postane obstoju tega političnega razmerja nevarna. Italija pogreša danes »briljantnega sekundanta«, ki ga je igrala pri algeciraški konferenci Avstrija za Nemčijo, češ da je to njena samoobsebi umevna zvezna dolžnost, mesto tega pa sliši iz Berolina in Dunava kako previdno stilizirane izjave... Leta 1913. poteče trozvezna pogodba, ki se mora odpovedati eno leto poprej, torej 1912, da trozvezza preneha. Treba je resno računati z možnostjo, da ostanemo čez dve leti v pravi splendit isolation z Nemčijo. Kaj to pomeni za varnost države in pa za bodočnost avstrijskih Slovanov, tega ni treba še posebej razmotrovati. Tripolitanija postaja tudi za nas politična zadeva prve vrste, katere razvoju moramo slediti z največjo pozitivnostjo. Je v državnem interesu, da zahtevamo, da izpoljuje naša monarhija do pičice vse dolžnosti zvestega in lojalnega zaveznika.

Možnost krvavega konflikta med Italijo in Turčijo se splošno priznava. Vendar pa je treba zabeležiti tudi trditve onih, ki pravijo, da s takoj možnostjo sploh ni računati. Spor med obema državama v sedanji obliki, da je le farsa, politična komedija, ki se odigrava na diplomatičnem odrnu, za katerega kulismani se govor in razpravlja popolnoma drugače. Turčija da je že zdavnaj pripravljena prepustiti Italiji Tripolitanijo za primereno denarno ceno, za katero še »glihajo«. Vladujoči mladoturski režim pa se boji notranjopolitičnega poloma, če bi se znova pokazal, da nima nikake odporne sile. Zato vprizarja komedijo, v kateri nastopa kot nevpogljivi branitelj državne integratete, ki se bo končno moral udati pritisku Evrope in obozrene sile italijanske... Pa tudi v tem slučaju veljajo deduce, ki smo jih zgoraj napisali.

Konkurzni upravitelj je zahteval, da se vse terjatve upnikov likvidirajo le pod pogojem, da izkaže vsak upnik pravi naslov, da je lastnik dotednejše vloge. To se je vsem vlagateljem naznalo. Ker pa je ta zahteva bila neutemeljena, izjavil je upravitelj, da ta pogoj odpade. Vsak, kdo prinese knjižico, je njen lastnik ali upravičeni pooblaščenec, in se mu bodo izplačala vsota. Vse vloge pa so se likvidovale v III. razredu. Nekateri so bili toli pohepljni, da so zahtevali, da se jim likvidujejo

Inžehar vsak dan zvezor izvenčni nedelje in preizku.

Inserat velja: petorostopna petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnosti naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamena številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlate naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

*Slovenski Narod** velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto	K 25—
pol leta	13—
četr leta	650
na mesec	230

celo leto	K 28—
pol leta	13—
četr leta	650
na mesec	230

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnemu ali znaku. Upravnosti: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Glavna posojilnica.

Kakor znano, vršil se je sredi meseca avgusta na e. kr. deželnem sodišču v Ljubljani naroč narok za likvidiranje terjatev pri »Glavni posojilnici«. Upniki, to je vlagatelji, priglasili so svoje terjatve sami ali pa po svojih zastopnikih. Nekateri posamezni vlagatelji so sami priglasili vloge in so premalo zahtevali in bodo radi svoje nevednosti škodo trplili, in ta škoda je precejšnja. Vlagatelji so se sploh likvidovali, to je priznale vloge po stanju dne 31. decembra 1. 1910, le nekaterim vlagateljem, ki so imeli večje vloge in dogovorjene višje obresti po 5% in po 5½%, niso se te obresti priznale v zmislu § 8. pravil, ker morajo to vlagatelji dokazati, da jim je te zvišane obresti priznal upravni svet ali da se z zapisniki sej upravnega sveta da se bode dobili prvi denar, to bodemo tudi mi čitateljem naznani.

Kako pa stoji danes »Glavna posojilnica«?

Na eni strani imamo hipotečna in menična posojila, to so terjatve zadruge, njena aktiva. Na drugi strani pa pasiva: zadržane deležne vloge z obrestni vred.

Hipotečne in menične terjatve, aktiva znašajo ob zaključku leta 1910 4,019.815 K 66 v.

Stanje vloge z obrestni vred.

Vendar vloge z obrestni vred, pasiva so iznašala 3,723.241 K 06 v.

Rezervnega zaklada ni.

Ako bi vsi dolžniki storili svojo dolžnost in poravnali dolgove, ki znašajo čez 4 milijone kron, potem bi vlagatelji, upniki zadruge, dobili svoje vloge izplačane do vinarja, kar pa žal ne bodo mogli.

Hipotečne in menične terjatve so tako slabo zavarovane, da bodo tukaj izguba ogromna; kar se danes vidi, iznašala bodo mnogo več, nego se je sprva mislilo.

Danes se jasno vidi, s kako lahkomseljnostjo so se dovoljevala posojila in da v poslovanju sploh ni bilo nobenega reda.

Mnogo je neizterljivih terjatev, od katerih hočemo navesti le nekatere, a to le v okroglih vstotah, kar najniže je postavljenih. Neizterljive so naslednje vstote:

Maksim Lavrenčič za 32.000 K — v.

Janko Traun za 40.000 — v.

Fröhlichovaz 50.000 — v.

Andrej Mauer za 100.000 — v.

Lavrenčič & Domicelj za 170.000 — v.

Karel Meglič za 250.000 — v.

Tomaž Pavšlar za 650.000 — v.

Dr. M. Hudnik za 1.300.000 — v.

Skupaj 2,592.000 K — v.

Najnevarnejša dolžnika sta torej Tomaž Pavšlar in bivši načelnik posojilnice dr. Matija Hudnik, kajti pri njima bo izgube do dveh milijonov krun, osobito tedaj, ako od Tomaža

kadetega je bil prilezel z veliko težavo, se je zmisil na velikega govornika Cicerona. Zaničljiv posmej se mu je videl na obrazu. Zdel se je nočoj še za veliko večjega govornika, kakor je bil Ciceron.

S svojim velikim govorniškim talentom je pregovoril vse, in lepa družba bo jutri korakala na Zagreb. Na eni strani bo plamtelo iskreno prijateljstvo in ljubezen, na drugi pa jembo palilo sovraštvo razvojena sreca.

In ob tej zadnji misli se je izprava silno pokusal, češ, da je bil prerađodaren s svojimi oblubljenci našram Rosalij.

»Končno je pa tudi zame že čas, da se podvržem sladkem brikskostim zakonskega jarma. Rosalija se mi zdi sladka, kakor zrela hruška-žlahtnica, jaz pa sem prav popolnoma dozorelo okusno jabolko.«

S temi mislimi potolažen jo je korajščno in samozavestno zavil k Vernikovim.

Tu jim je prav, draga moja učiteljica! ji odvrne iznenadeno kanclist ter jo pritisne na svoje srce.

Kakor rimske triumfator je korak Gaber ponosno tisti večer po napol razsvetljenem Podravju. Spominja se zgodovine iz starega veka, ki se je učil v drugem gimnaziju in solidnega razreda in pa v petem, do

zadnji čas kuhan in pečen pri Vernikovih. »Gospodično učiteljico sem pridobil z veliko težavo za izlet. In to se imam zahvaliti svoji izvanredni veliki govorniški zmožnosti. Zdi se mi, da sem bil rojen za advokatski stan; samo šol bi mi bilo treba, pa bi bil postal najimenitnejši odvetnik, kar jih je pod slovenskim solncem.«

»Cestitam, gospod kanclist,« mu de Mila ter seže v roko. »Zelo me veseli, da pojde tudi gospodična Rosalija. Meni je namreč zelo všeč.«

»Meni tudi,« pristavi prijazno kanclist, ki se sicer povedal vse najmanje podrobnosti o nočojšnjih posetih, le onega objema pri gospodični Rosaliji in svoje oblubje ni hotel omeniti. Presentiti je nameraval jutri celo družbo na izlet.

»Meni pa prav nič,« zagodrnil Zamejčec, ker mu je bilo zelo neprijetno, da pojde tudi njegova bivša nevesta Rosalija.

Gospa Vernikova je bila gotovo Zamejčevega mnenja; ali rekla ni nujesar, ker ni marala razdir

Pavšljaj ne bode zlepa, nič dobiti.

Vse posojilnične terjatve znašajo čez 4 milijone krov, ker pa je kakih 2,600,000 K neizterljivih, torej izgubljenih, bode se od dolžnikov dobilo le kakih 1,400,000 K, torej še ne 1 in pol milijona krov. Ta denar naj bi dobili vlagatelji, ki imajo zahtevati od zadruge blizu 4 milijone krov. Ker pa vloge znašajo okroglo 3,723,000 K in bodo kapitalizovane obresti za l. 1911. znašajo okroglo 170,000 K in dalje razmerno več, a konkurzni stroški bodo tudi veliki, recimo samo 100,000 K, to žal vidimo že danes, da pasiva presegajo aktiva in da gotova izguba znaša nad 2¹/₂ milijona krov.

V takem stanju se nam danes predrečo »Glavna posojilnica« v Ljubljani, zadruga z neomejeno začetvijo.

Dolgovi se izterjujejo in kadar se to izvrši, takrat se bode videlo, koliko pravzaprav znašajo primanjkljaj. Ta primanjkljaj bode vsekakor znašalo recimo okroglo 2¹/₂ milijona krov in pokriti ga bodo morali zadružniki, člani »Glavne posojilnice«, ki po pravilih zadruge in po zadružnem zakonu z dne 9. aprila 1873., drž. zak. št. 70 jamčijo neomejeno za vse obveznosti. Ta primanjkljaj se bode razdelil na posamezne društvenike v razmerju števila in visokosti vplačanih deležev (§ 9. pravil).

Glede jamstva članov pa je važna in merodajna njihova kakovost. Nekateri od njih ne dajejo radi plačilne nezmožnosti nobenega jamstva, nekateri pa se ne priznavajo za člane in zanikujejo s tem spojenom zavezno ter se sklicujejo na pravila. S tem se je položaj »Glavne posojilnice« še bolj zamotal in so razvoju konkurenca odkašnala nova pota.

V pravilih je določeno (§ 4.), da se mora, kdo želi vstopiti, oglašiti pri upravnem svetu, kateri dovoljuje ali odreka vstop. A sprejem dobiše tedaj pravno moč, kadar je podpisal pismeno izjavo, da vstopi v društvo, da je plačal vsaj en delež ter se vpisal v imenik društvenikov. Upravni svet sprejema člane, ker to spada v njegovo področje, v sejih, na katere se morajo povabiti vsi člani in pri katerih morata razven predsednika ali njegovega namestnika biti navzočna vsaj še dva člana upravnega sveta, da so sklepni. Zapisnike morajo vsi navzočni podpisati (§ 17.). Nekateri člani se torej sklicujejo na pravila, da niso bili v zmislu navedenih določil sprejeti za člane in hočejo svojo odvezo doseči s tožbo. Ker vstop ni bil tako izvršen in sprejem potrjen, kakor pravila določajo in ker baje ni zapisnikov o tem in o tej sporni točki, stojimo danes pred veliko negotovostjo. Ako torej člani, kateri neomejeno jamčijo za vse zavezne zadruge, torej v prvi vrsti za vloge, dosežejo, da jih ni smatrati za člane, da so torej prosti zavezni, potem bode stanje »Glavne posojilnice« za vlagatelje obupno.

Cakati bode torej treba, da se pojasni in dožene, kdo je član zadruge in tako zavezani za vse obveznosti zadruge. A predno se bo to rešilo, bodo trajalo precej časa, česar pa danes ni mogoče niti približno označiti.

V koliki meri bodo zadružniki zadostili svojim dolžnostim ali pa, da bodo oproščeni zavezni, od tega je odvisna nadaljnja usoda vlagateljev. Vlagatelji ne smejo nikakor postati žrtev konkursa in zato mora država skrbeti za pomoč in jih varovati škode. Sicer pa bode država tudi izpredela, da je premalo skrbela za nadzorstvo zadruge in da tudi zadruge spadajo v strogo državno nadzorstvo v vsem poslovanju.

skega spanja. In zares se je prebudi že marsikatera cvetka ter se predramila iz sladkih sanj o lepih gospodčini nevesti pomlad. Trobentice in marjetice na vnožjih še dremajočih gora so se že zaljubljeno pozdravljale ter se ljubimkovaje priklanjale krasnemu dnevu po podravskih planinah.

Ko je vstajala cvetna nedelja, je bil tudi kancelist že na nogah. Z nekako boječo nestrpnostjo je pričeval izleta.

Ali sem napravil snoči veliko neumnost, ali pa zelo pameten kozak, si je mislil grede k lovecu Lovru Strelu, ki je imel skoraj ravno sredi med Rebrjo in Podravjem svojo gozdarsko hišico.

Lovro Strel je bil jako naobrazen mož že nad petdeset let star, savec in rimskokatoliškega veroizpovedanja. Precej postaren je že bil, ali njegova duša je bila še vedno ona iz dvajsetih. Simpatičen starec je bil, vedno vesel, včasih prehodomušen, kakor je vedno in povsod trdil gospod vlepošestnik Ivan Zamejec. Saljiv in dovitjen, kakor malokod, je vedno še poleg tega imel koga na muhi, kakor se je on sam izrazil po lovsu. Ponajvečkrat je streljal svoje otrovane puščice v nerodnega našega agrarca Zamejca.

Italijansko-turški konflikt

Italijansko-turški konflikt zradi Tripolitanije se vedno bolj postruje. Italija nadaljuje s pripravami za svojo ekspedicijo v Tripolitanijo, ker je italijanska vlada uvedla ostro cenzuro poročil. Precej čudno je, da je novi italijanski poslanik, Garrari, svoj odhod preložil. Tudi razburjenje, ki se je polastilo carigradskega prebivalstva, ni dobro znamenje za ohranitev miru.

Došla so nam sledenca poročila: **Vojne predpriprave v Italiji.**

»Daily News« poroča iz Malte, da so se čete iz Sirakus in sosednjih pristanišč vkreale na italijanska pustnika »Sicilia« in »Sardegna«. — Iz Mesine poročajo, da se tam koncentrično večji del italijanskih čet, ki so namenjene za tripolitaniko ekspedicijo. Premog se noč in dan nalaga. Včeraj sta prišla v Mesino poveljniki prvega in drugega oddelka italijanske mornarice. Vsa mobilizirana mornarična moč bo koncentrirana med Avgusto in Sirakuzami. V mornariških krogih govorijo, da bo diplomacija posegla vmes, kakor hitro bo italijanska mornarica koncentrirana. Sele potem se bo vrnila bojna ladja »Ettore Pisani« s torpedno flotilo v brindisiški zaliv, da se vkrepi vrhovni poveljnik, vojvoda abruški.

Predpriprave Turčije.

Iz Carigrada poročajo, da ste dobiti dve redfini diviziji in dva polka ondotne garnizije povelje za odhod. — »Ikdaj« poroča, da je vladala obdržala v službi vse rezervne mornarje. To naj bo prva preventivna odredba Turčije proti italijanski akciji. — Nemški poslanik je imel včeraj daljšo konferenco z velikim vezirjem, nakar je poslanik zaprosil za avdijence pri sultangu. Ministrski svet je imel sejo. Neka oseba, ki je v najožjem stiku z ministrstvom, poroča, da se bo tripolitaniko vprašanje rešilo na način, ki bo popolnoma časten za Turčijo. Vlada je pripravljena, kolikor mogoče ugoditi vsem gospodarskim zahtevam Italije v Tripolitaniji, in je izdala strogo povelje, da se vsi izgredi zoper Italijane že v kali zatro. Carigradska občinstvo je vznemirjeno zaradi postopanja velikega vezirja in je demonstriralo proti njemu. Množica je kričala: »Proč s Hakkijem, ki je izdal deželo!« Nekemu italijanskemu pustniku, ki je hotel odpeluti, niso vidirali papirjev, nakar se je kapitan obrnil na italijanskega konzula, ki je brezuspešno interveniral. Sele francoski poslanik je izposloval, da so se papirji vidirali.

Velevlasti.

V dunajskih informiranih krogih upajo, da se bo ta konflikt vendarle mirno rešil. Carigradskega medodajnega krogom se je svetovalo, naj se pomirijo, in tudi v Rimu so se omenile posledice, ki bi jih imel italijanski konflikt za položaj na Balkanu in za sedanji rezim v Turčiji.

»Corriere della sera« poroča iz Londona: Zunanjé ministerstvo zagovarja, da smatra Anglija tripolitanski problem kot zadevo, ki se tiče edinole Italije in Turčije. Z Dunaja se temu listu poroča, da Avstro-Ogrska niti najmanj ni nasprotovala akciji Italije, temveč je izrazila le svoje pomeiske, da bi lahko prišlo do konfliktov tudi na Balkanu.

Iz Berolina poročajo, da se Nemčija popolnoma zaveda svojih dolžnosti kot zaveznica Italije. — Iz Carigrada poročajo: O intervenciji Nemčije in Avstrije v diplomatskem smislu se zdaj še ne more govoriti, vendar pa skušati obe državi, v Rimu pomirjevalno vplivati. Turčija

»Včeraj sem streljal divjo kozo,« omeni resno Lovro Strel prišedšnemu kanclistu.

»Jaz pa sem celo ustrelil velikega koza,« je rekel gospod Gaber ter sedel na klopico pred hišico.

»Pa menda ni bil divji,« de Strel.

»Kozel je kozel, naj bo divji, ali domač,« mu odvrne Gaber.

»Kaj bi bil žalosten radi tega,« meni Strel. »Tudi jaz sem že postreljal mnogo koza in veliko kozlov, ali jokal se vendar nisem zato!«

»Ko bi ti vedel, kako mi je hudo,« zastoka kanclist.

»Čakaj! Malo blagoslovljene vode bo treba, pa ti gotovo odleže za danes,« ga tolazi Strel ter hoče po vodo.

»Tisto prav nič ne pomaga,« zastoka spet Gaber.

»Pomaga, pomaga! Če točo ustavi, bo tudi tebi pregnala krč v želodcu. Za prvo pomoč je že dobra. Jutri si pa skuhaj čemerike ter se namazi po trebuhi. Povem ti, da v enem tednu gotovo več ne bo čutil holečin ne v želodcu in ne pri sreu, če ti bolezni vdari navzgor. Če ti pa navzdol, moraš namazati s polževno mastjo po podplatih.«

»Kdo ti je pa rekel, da imam krč v želodcu,« reče napol sneje Gaber.

ni proila niti Nemčije, niti Avstrije na intervencijo. Pač pa se je obrnila na Anglijo in Francijo, ki sta pa zavrnili prošnjo.

Iz Pariza poročajo: Lahko se smatra za gotovo, da bodo velevlasti intervenirale, da preprečijo vojno. Vendar pa francoška vlada noč prevezeti garancije, ker je vezana na pogodbo, ki jo je sklenil Delcassé leta 1901 z Italijo. Tudi Anglija noč intervenirati, ker ne more več smatrati integratete otomanske države kot temelj svoje politike, ker je turška vlada v letu 1909 odstopila Bosno in Hercegovino Avstro-Ogrski proti denarni odškodnosti ter s tem sama kršila ta princip.

Diplomatična pogajanja.

»Kölnische Zeitung« poroča iz Rima: V pondeljku pogovoru turškega poslanika z italijanskim zunanjim ministrom, se je govorilo o želi turške vlade, naj se konflikt poravnava na prijateljski način. Minister je izjavil, da se Italija nikakor ne more odpovedati svojim pravicam, obenem je pa izrazil željo, naj se ohranijo prijateljski odnosi načrapi.

»Localanzeiger« poroča: Po zadnjih poročilih se smatra položaj še vedno kot neizpremenjen, vendar pa ni izključen sporazum. Turčijo so že pred meseci opozorili, da se bo razmerje povišalo, vendar se pa Turčija ni na to ozirala. Zaraditega se zdaj ne sme pritoževati čez druge faktore, če so nastopile take razmere.

Položaj v Tripolitaniji.

»Corriere d'Italia« poroča v detajlih o položaju v Tripolitaniji, kar so jih slikali ubežniki, ki so pribežali na Malto. Med ondotnimi Evropejci vlada velike razburjenje. Mošje so domačini zasedli. Mohamedanski duhovniki hujšajo zoper tujce in zoper Zide, ki so pod italijanskim varstvom. Veliko Evropejcev, ki niso dobili prostora na ladji, ki so odlupile proti Malti, skuša s karanami priti na tunezijsko mejo.

Politična kronika.

Ministrski svet je imel včeraj skoraj tri ure trajajočo konferenco. Bavili so se s predpripravami za jesensko zasedanje državnega zbora, predvsem pa z dvema vprašanjema, namreč z vladnimi odredbami zoper draginjo in z zahtevami uradnikov in državnih nastavljenec. Vlada upa, da bo že v prvi seji mogla poročati o ugodnem rezultatu pogajanj z Ogrsko. Če ji pa to ne bo mogoče, bo pojasnila vse korake, ki jih je podvzela v tem oziru in ki dajo upati, da se bodo pogajanja z Ogrsko glede uvoza prekomorskega mesa in živine na Balkana ugredno končala. — Vlada namerava razen dosedaj uveljavljenega znižanja tarifov uvesti še nadaljnje olajšave v tovornem prometu. Vprašanje o regulaciji plač državnih uradnikov in nastavljenec namerava vlada rešiti z zakonsko predlogo o regulaciji plač, s katero misli deloma ugoditi zahtevam uradnikov. O tem se bodo še posvetovali posamezni resortni ministri.

Cesarski patent sklicuje bosansko - hercegovinski deželni zbor za 2. oktobra. Za predsednika je imenovan srbski poslanec Vojeslav Šola.

V nižjevstrijskem deželnem zboru so se bavili z zakonskim predlogom, da se odpravi celibat učiteljev na Dunaju. Nekateri krščanski socialisti so zastopali, da se celibat ne sme odpraviti in da omožena učitev.

»Prisezi!«

»Prisegam!«

»Če bi bil jaz sedaj-le hudoben človek, — kar pa seveda nisem bil, nisem in ne bom — pa bi te naznani državnemu pravništvu radi krive prisegе.«

Se marsikaj sta uganila prijatelja predno sta se odpravila na postajo pričakovat, kakov je bilo dogovorjeno, ljubih gostov.

Prva sta bila izmed cele današnje izletniške družbe na postaji. Slavata v prometno pisarno k železniškemu uradniku. Pogovarjali so se in smejali; kajti Strel je že marsikaj razdržal, pa tudi kanclist ni držal jezik za zobni. Učiteljica se je med tem tudi že sprehabala po perunu v družbi obeh svojih tovarisjev-čiteljev. Še gospa Vernikova se je pripeljala z Milo in Zamejemcem v svetli kočiji, in bila je cela družba na podravski postaji.

Ker je električni zvonec že naznani s svojimi enoličnimi udarci v enakmernih presledkih, da pride v desetih minutah vlak, ki vozi tam od Pristriana, se je pozdravljajoč in klanjajoč cela družba strnila na peronu.

Da ni bilo vsem prav lahko pri sreu, je moral že vsakdo uganiti. Saj so bila med posameznimi člani taka nasprotstva, ki se jih ni moglo po-

ljica, ki ima doma bolnega otroka, ne more izpolnjevati svoje dolžnosti. Nemško - nacionalni poslanici namaravajo v petek predložiti predlog, da se zakonito določi nemščina kot edini učni jezik na Nižje Avstrijskem.

V českem deželnem zboru so češki agrarci umaknili svoj predlog, naj se izvoli posebni odsek, ki se naj bavi z draginjskim vprašanjem. Pač pa bodo v petek predložili izpremenjen predlog, naj se vse zadeve, ki se tičejo vladajoče bede, odkažejo deželnemu odboru. S tem predlogom so Nemci zadovoljni. Šolska komisija je sprejela zakonski načrt, da se permanentno proglaši šolska komisija za regulacijo učiteljskih plač.

Mlađochini in Staročehi so se v zadnjih dneh pogajali v to svrhu, da se obe stranki združiti. Pogajanja še niso končana. En del Staročehov je za fuzijo, dočim se hoče drugi pričuditi novo ustanovljeni katoliško - narodni stranki.

Centralni komite mednarodne mirovne pisarne v Bernu se je bavil po končani debati o maroškem vprašanju z draginjo živil, z delavskimi demonstracijami proti vojni, z mednarodnimi pogodbami v vprašanju razsodišč in s poročilom specjalne komisije, ki so ji Zedinjene države poslale. Centralni komite razpravlja tudi o vprašanju glede Tunisa, italijanski delegat pa ni bil navzoč, je centralni komite brzjavno pozval italijanskega zastopnika v mednarodni mirovni pisarni.

Maroško vprašanje bo menda v kratkem rešeno. Iz Berolina poročajo, da je nemška vlada sprejela francoski načrt pogodbe glede maroškega vprašanja v vseh bistvenih točkah. Treba je le še par redakcionalnih izpremen.

Turško - bolgarska trgovinska pogodba je naletela naenkrat na težko. Bolgarska vlada je odpoklicala svoje delegate, da jim da nove instrukcije. Stališče presojo sedaj zelo pesimistično, vendar pa je še nekaj upanja, da spravijo trgovinsko pogodbo pod streho.

O bivšem perzijskem šahu so poročali, da so ga vladne čete vsled izdajstva pri Gomušte prijele in da je Salared Dauleh v zasedu zvabil Jefremia ter ga ujel. Poizvedbe so pa dogname, da ga eks - šahu sploh ni nikakih poročil, dočim je došel Jefrem s svojimi v Bahtiarji v Serend. Vse te vesti nimajo drugega nameha, nego povzročiti nemire v Teheranu, kjer je le malo vojaščev. Ce bi se to posrečilo, tedaj bi skoraj govočno volitev preložena.

Štajersko.

Kako se obnaša naše duhovništvo napram »Nar. Listu« in kako napram »Štajercu«? Iz Buč nam pišejo: Danes 24. septembra sem bil z bratom in še nekim tovarisjem nameščen pri

tih nemškega šolskega društva in raznih društv, za vzdrževanje nemšta osnovanih. Stremljenje, da naj planinsko društvo in njegova sredstva v to svrhu služijo, ne pozna njegevega notranjega bistva. Planinsko društvo se ne sme nevarnosti izpostaviti, da ga smatrajo kot politično društvo in da bi se ž ujim ravnilo tako, kakor je ravno vladajoči tok dneva. Ako posamezne sekcije drugim sekcijam ali celotnemu društvu predvajajo pomanjkanje narodnega delovanja, tedaj jim kličem: »Bodite prizanesljivi, držite skupaj, obrnite svojo moč proti vašim nasprotnikom in pustite planinsko društvo pri miru!« Kaj porečeo k temu razni narodni hujščaki v sekcijah Maribor, Celje in Kranjsko? Tako so ob sodili pravi Nemci hujškanje teh rengatov. Bog daj, da bi ta poper tu daj pomagal!

Iz Ptuja. Ljudska veselica, ki so jo priredila ptujska narodna društva v proslavo petindvajsetletnice moške C. M. podružnice dne 10. septembra t. l. bila je mnogoštevilno obiskana ter se je v vsakem oziru prav dobro obnesla. Čistega dobička je prireditev vrgla 480 K. Od tega zneska se pošlo 150 K »Podpornim društvom za slov. visokošolec«, ostanek po 331 K pa se porabi za krajevne narodne potrebe. Da se je dosegel ta naše itak bolj skromne razmere gotovo zelo zadovoljiv vspreh, bilo je treba vstrajnega delovanja in velike požrtvovalnosti. Izrekamo torej vsem, ki so k temu ugodnemu gmočnemu vspuhu bodisi z darili v gotovini ali v drugih predmetih, bodisi s sodelovanjem pripomogli, najiskrenjejšo zahvalo.

Jubilejna Ciril - Metodova veselica v Trbovljah. Čitali smo o krasnem uspehu te prireditve, ki je vrgla družbi skoraj tisoč kron, za naše krajevne razmere vsota, ki pomeni rekord. Treba pa je, da se pri tej pričeli s hvaležnim priznanjem spomnimo vseh požrtvovalnih dan in gospodov, ki so z neumornim veseljem in delom omogočili prekrasno prireditve. Odbora obeh naših Ciril - Metodovih podružnic sta delovala slozno ter izročila glavno vodstvo mnogoštevilnih predpriprav gospes dr. Žižkovi in gospodu zdravniku dr. Žižku, ki sta uprav požrtvovalno skrbela za vse, kar je bilo treba za tako obširno zasnovano veselico. Vselični prostor, ki ga je radevolje dal na razpolago gosp. Pust, je sam na sebi za podobne prireditve jako prikladen, naši požrtvovalni Ciril - Metodarji pa so ga na naravnost razkošno okrasili. V drevju so visele električne žarnice, mnogoštevilni šotori, deloma umetniško vzdobeni, so obdajali teraso, na kateri je neumorno igrala priznana domača rudniška godba pod vodstvom kapelnika gosp. Pavliča. V šotorih so nagromadile dame toliko okusnega in disčega, da nisi vedel, kje da naj se ustaviš. Ponosno je kraljeval sredi prostora paviljon gospes dr. Žižkove, kjer nam je ljubeznična gospodinja nudila fina slovenska vina in šampanjec. V ljubku okrašenem šotoru ste zalagali sladkosnedže gospodinci Kramerjeva in Toryjeva s sladkarjami in finimi likerji, v paviljonih za kavo so ljubeznično stregle ga. Kuharjeva in ga. Voduškova ter gd. Voduškova, skrb za lačne je prevzela gospa Mici, katero so podpirale Pustove gospodične, žejni pa so našli v paviljonih gdene. Volkerjeve in gosp. Pinteriča pri pivu in vinu dovolj utehe. Med množico, ki je navzliec neugodnemu vremenu do zadnjega kotička napolnila obširni prostor, so prodajale mlade trboveljske gospodične srečke in cvetke iz cvetličnika, ki ga je oskrbovala gd. Pustova. Z uprav darežljivimi rokami so prihajali posetniki veselice - dokaz temu je dejstvo, da je velezasužna blagajničarka gd. Fronkovičeva že takoj ob vhodu mogla kvitirati nebroj preplačil. Čim bolj se je bližal večer, tem veselje in živalnejše je postajalo razpoloženje. Z darovi trboveljskih rodoljubov bogato obdarjen srečec, je napravil mnogo veselja in ko se je zmrščilo, smo občudovali krasni umetniški ogenj, izdelek domačega umetnika, ki je na ta način prispeval k nad vse razveseljivemu uspehu prireditve. Ob zvokih godbe in užiku pevskega zboru, ki ga je vodil g. učitelj Moll, se je vse izvrstno zabavalo. Zarnice so bajno razsvetljevale veseliene prostore, šotori so bili založeni v vsem dobrim - ni čuda, da se je bližala že polnoč, ko so se prvi gosti odpravljali na pot. Prireditve obeh naših podružnic je zadovoljila v vsakem oziru naše, skoro malo razvajeno občinstvo; zato zasluzijo vse, ki so se zanj nesobično in požrtvovalno potrudili, našo iskreno zahvalo.

Delitev štajerskega deželnega šolskega sveta na Stajerskem. Iz Celja nam pišejo: V zadnji številki »Učiteljskega Tovariša« čitamo članek gosp. A. Hrena, nadučitelja na murški Ciril - Metodovi šoli, o delitvi deželnega šolskega sveta na Sta-

jerščem. Gosp. članek pravi sicer sam, da bo »brez raznih dat in lovlijenja posameznih izrazov« povedal svoje mnenje in torej razpravici ni pripisati bogve kake važnosti. Vendar pa moramo glavne pomote v članku zavrniti - ne v interesu »Narodne stranke«, temveč v interesu resnice. Prvič ni res, da bi učiteljstvo še ne pisalo o svojem stališču in delitvi štajerskega deželnega šolskega sveta. Nasprotno, učiteljstvo je o tem vprašanju mnogo pisalo - in sicer lani, ko se je razvila meseca oktober prvč velika polemika o stališču »Narodne stranke« in »Zvezze spodnjestajerskih slovenskih učiteljev in učiteljev napram delitvi štajerskega deželnega šolskega sveta. Zveza je nadalje zelo odločno, jasno in energično zavzela svoje stališče v tem vprašanju v izjavi z dne 16. oktobra 1910, ki bi si jo moral gosp. Hren poprej prebrati, predno se je spravil pisat svoj članek. Kajti videl bi, da je učiteljstvo v tisti izjavi zavzelo (bolj temeljito in stvarno ko gosp. Hren) edino pravo slovensko narodno stališče napram vprašanju o delitvi deželnega šolskega sveta in obenem odločno zavarovalo tudi svoje stavnike koristi. Ta izjava je tudi programatična in obvezna za »Narodno stranko«. Take date in take izraze je že treba imeti v zalogi, gosp. Hren, ce se hoče v stanovskem glasilu pisati o življenskem vprašanju učiteljskega stanu in šolstva na Spodnjem Stajerskem. Polovičarske stvari samo škodujejo in dajejo nasprotnikom šole in učiteljstva dobrodošlo orovje v roke — nam pa vzbujajo prav neprjetne občutke zahrnbtih napadov. Neokusno hvalo drž. poslov Verstovščka bi si gosp. Hren tudi lahko prihranil. Ce imenuje »narodni slovenski duh« v Verstovščkovih znanih »Stražnih« člankih to, da si je Verstovšček držnil javno lagati in sumničiti slovensko učiteljstvo in da je imenoval ustanovitev nemškega okrajnega šolskega nadzorništva za nemške šole na Spodnjem Stajerskem pri začetku slovenske šolske avtonomije, potem je za nas vsaka polemika nepotrebljena. Z netaktno hvalo poslov Verstovščka, najbolj besnega klerikalnega sovražnika Ciril-Metodove družbe na Stajerskem, si pa gosp. Hren ne bo pridobil nobenih zaslug. Tudi za neutemeljene zafrkacije »liberalcev« se najlepše zahvaljujemo. Ce jih smatra gosp. Hren za umestne doma na Muti, v Št. Primozu in St. Jerneju — prosto mu; v javnost pa ne sodijo. Uredništvo »Učiteljskega Tovariša« bi prosil v prihodnje nekaj več previdnosti.

Koroško.

Zivinska kuga na Koroškem. Po celi severni Koroški se je nevarno razširila zivinska kuga, ki povzroča kmetovalen veliko škodo. Kuga se je pojavila najpreje v gorskih vasih, kamor jo je zanesla baje divjadična. Zdravstvene oblasti so poskušale na vso moč omejiti kugo na planinske pokrajine, vendar se je razširila v zadnjih dneh skoro po vseh dolinah. Več živine je že poginilo. Kuga se razširja največ med govedo, obolelo pa je in poginilo tudi že več prasičev. Celo kuretine se prijemlje kuge. Oblasti so ustavila izkuženih krajev tudi izvoz mleka. Mleko okužene, tudi še ne obolele krave je zelo nevarno. V neki vasi je obolela radi takega mleka cela družina. Odrasli bodo sicer okrevali, otroci pa so v smrtni nevarnosti. Prepovedani so vsi živinski sejmi ter vsak uvoz in izvoz živine.

Ustrelil se je v Hutnavesi gostilničar, 46letni Jakob Preis. Zadel se je v glavo in bležal na mestu mrtev. Vzrok hipna blaznost.

Primorsko.

Zopet draginjske demonstracije v Trstu. Včeraj ob 8. zvečer so imeli privatni uradniki v gledališču Politeama Rossetti veliko protidraginjsko zborovanje, ki se ga je nedežilo kakih 3000 oseb. Ko so zborovalec zapustili gledališče, se jih je priklopljilo kakih 2000 socijalnih demokratov. Na trgu Goldoni je demonstrant sprejel in razkropil močan oddelek policije. Policeja je tudi več demonstrantov aretirala.

Izpred porotnega sodišča v Trstu. Včeraj se je vršila v Trstu obravnavna proti uradniku električne železnice v Opatiji Antonu Ploderju iz Gradca. Obtožnica ga dolži, da je poneveril 7373 K 79 v kot železniški blagajnik v Lovrannu. Ploder pripozna ta primanjkljaj v blagajni, vendar odločno taji tatvino in zanika vsako krivdo. Primanjkljaj se je pokazal v blagajni že letu 1910 in je znašal takrat 800 kron, katere je baje Ploder takrat založil iz svojega. Kako je prišel do tako velikega primanjkljaja on sam ne ve. Naročno izpovedbi obtožencevi pa izpove kontrolor, da je našel pri pregledovanju blagajne februarja me-

seca 1. 1910 še preostanek v znesku 13 kron 15 v. Tudi je Ploder pripozna svoječasno ravnatelju, da je ponarejal kontrole nakaznice. Vse te pripoznanja je bil tudi odprišen iz službe. Ploder trdi, da bi bil povrnih ves primanjkljaj, če bi ga bili pustili v službi. Iskal je že baje pred ovadbo posojilo 8000 kron, katerega pa ni mogel dobiti. Obravnavava se danes nadaljuje. Dalje se vrši tudi danes obravnavna proti bratomu Francu in Antonu Rivolti, ki sta umorila v Barkovljah ženo svojega brata. Brata pa sta težko ranila. Ta obravnavna bo trajala dva dni.

Žrtev orožnih vaj. Umrl je v Trstu sodni praktikant g. Skapin. Bil je letos kot rezervni častnik na orožni vaji v Dalmaciji, kjer je dobil legar. Prepeljali so ga v Trst, kjer je po enomesecnem bolehanju umrl.

Polet iz Benetk v Trst. Znani tržaški avijatik Vidmar, ki je priredil že več jako dobro vspeli poletov si hoče priboriti tudi nagrado mesta Trsta v znesku 5000 kron za polet iz Benetk v Trst. Vidmar je nameraval poskusiti polet že v nedeljo, kar pa je vsed slabega vremena opustil. V ponedeljek se je poboljšalo vreme in Vidmar se je dvignil okoli 5. popoldne na otoku Lido in krenil v precejšnji višini čez morje proti Trstu. Na poti ga je dohitela gosta megla, stemnilo se je in Vidmar je začel nekoliko v stran in se spustil na tla pri Tržiču. Tam je Vidmar prenočil in bo poletel, takoj ko se zvedri naprej v Trst. Vidmarjev vspreh je povoljen, kajti preletel je že najnevarnejšo in najdaljšo progo in s tem rešil najtežnejši del naleta. Vidmar bo prišel v Trstu na Frane Jožefovem pomolu št. 5, kjer ga je že v ponedeljek čakala velika množica gledalcev. Včeraj zjutraj okoli 6. je hotel preleteti še zadnji del pota iz Tržiča v Trst. Dvignil se je na poljn pri Tržiču. Tik nad morsko obaljo pa se je Vidmarju prekenil stroj in padel je s precejšnjo višino na tla. Vidmar je postal nepoškodovan, polomil pa se mu je stroj in je nadaljni polet nemogoč. Škoda znaša 7 do 8 tisoč kron.

Javna dražba turške jadrnice. V soboto 30. t. m. se vrši v Trstu na lomilev valov javna dražba turške jadrnice »Maria Valians«, ki se je potopila v noči 15. junija, ko je razsajal katastrofalni orkan v tržaškem pristanišču. Izklena cena znaša 2000 kron. Prodali pa bodo jadrnico eventualno tudi pod to ceno.

Velika poštna tatvina. Italijanska banka »Credito« v Florenci je poslala Avstro-ogrski banki v Trst v posebni blagajni znesek 400.000 K. Ko so odprli pošiljatev v Trstu, so dobili v blagajni mesto denarja železo. Pečati so bili nedotaknjeni. Tatvina se je izvršila v Italiji.

Goljufivi krošnjari. Trgovec V. Marenko v Trstu je izročil 52letnemu krošnjaru Nikolaju Cattalletto za 400 K manufakturnega blaga. Poslal je krošnjarja s tem blagom na semenj v Rovinj. Krošnjar je napravil na sejmu dobro krepilo, prodal je vse blago, denar pa je obdržal zase in ga zapravil. Cattalletta so včera arretirali.

Zepni tat v kinematografu. Pošestnik gostilne »Aurora«, Josip Domines v Trstu je obiskal predsnemkinjino kinematografsko gledališče »Galileo«. Pri blagajni je menjal več bankovcev, ker je rabil drobiž v svoji gostilni. To je opazil neki neznanec in sledil Dominesu v gledališče. Vsebdel se je tik poleg njega. Med predstavo je segel bogatemu sedetu v žep in skušal izmazkniti denarico, v kateri je imel Domines za nad 1000 kron bankovcev. Domines pa je začutil tatinsko roko v žepu, skočil pokonci in skušal zagrabitli ljubezničega soseda. Toda ta se mu je izmaznil v temi in pobegnil iz gledališča. Domines je tekel za njim in ga je vjel s pomočjo nekega stražnika v sosedi ulici. Tat je neki bivši trgovec v Atenah Juri Basopulo.

Stavka mizarjev v Tržiču. V ladjedelnici v Tržiču so pričeli stavki mizarji. Zahtevajo 60% povpreček plače ali pa akordno delo. Mizarji tudi zahtevajo, da preskrbi vodstvo ladjedelnice vsem delavecem ki ne delajo v akordu, potrebno mizarško orodje.

Nezgode. V Barkovljah je padel raz več metrov visok oder 30letni delavec A. Zvrza. Pri padcu si je prebil lobanjo in se poškodoval na rokah. Težko ranjenega Zvrzo so prepeljali v bolnišnico. — Nenadoma je umrl včeraj zjutraj v Trstu čuvaj državnih skladis, 64letni A. de Liva. — Na cesti Giotto pred mestno ljudsko šolo se je onesvestila včeraj, približno 22letna belo oblečena deklica. Peljali so jo v bolnišnico, kjer je v kratkem umrla. Zdravniška preiskava je dognala, da je bila deklica zastrupljena s phenilovo kislino. Identitet deklice se niso dozneli. — Z drevesa je padel v okolici Podgrada 17letni posestnik sin Jakob Zadnik in si zlomil desno nogo. Pripeljali so ga v bolnišnico. — V ponedeljek zvečer okoli 10. je iz-

bruhnili ogenj v skladis, mizarška mojstra Alberta Križmana na cesti Pieta v Trstu. Gorelo je 2 uri. Škoda znaša nad 2000 kron.

Slovenaka šola v Ločniku in njeni sovražniki. Letos so se trudili Lahi na vse načine, da bi kar mogoče dosti slovenskih staršev odvrnili od namere, poslati svoje otroke v slovensko šolo. Z grožnjami se jim je res posrečilo vjeti nekaj slovenskih otrok! Pač žalostno. V Ločniku je potreba otroškega vrta. — Laški list »Corriere Friulano« kriči na Slovence v ločniški občini ter jih zmerja s tuji, ki so prišli v občino, dasi so v občini doma; privandanci so tisti ljudje okoli irredentovskega »Corriera«. Ta list kriči, da je ves Ločnik od nekdaj italijanski, dasi ima slovensko ime in je treba le pogledati v zemljiško knjigo v Gorici, kjer se vidi, da imajo zemljišča in deli občine sama pristna slovenska imena. — Slovenec se bili načeli v Ločniku pri ljudskem štetju komaj 63. Na razne pritožbe s slovenske strani je šel v Ločnik komesar z glavarstva v Gorici ter po kratkem poizvedovanju po nekaterih hišah našel že 160 Slovencev. V resnici jih je mnogo več seveda.

Dnevne vesti.

Našim cenj. naravnikom na Cesti na Rožnik. v Rožni dolini in Vič-Glineah vladajo naznanjam, da pričemo »Slovenski Narod« s 1. oktobrom t. l. dostavljati že zvezcer vsak dan na dom, namesto po pošti. — S tem smo ustregli večkrat izraženi želji po večerni dostavi in prosimo tudi bivši naročnike, katerim je bila dostava po pošti prekasna, da se izvoriči oglašati za naročbo.

+ Jugoslovanski minister. Tržaški »Edinost« roji po glavici jugoslovanski minister. Slovenski naprednjaki se dobro zavedajo, da pri imenovanju jugoslovanskega ministra nimajo besede, ker je v drž. zboru le eden napredni slovenski poslanec, a spričo »Edinostih« manevrnik je bilo potrebno, povedati, kako je stališče naprednjakov glede jugoslovanskega ministra. Tudi je bil pri ti priliki konstatirano, da je bil za časa ministrskega predsednika Becka že takoreč spisan dekret za jugoslovanskega ministra-rojaka in nekaj besed, ker je v drž. zboru naš predstavnik načelnično razmerje z jugoslovanskimi poslancev v en klub, kar je Beck zahteval kot pogoj imenovanju jugoslovanskega ministra-rojaka, da se jugoslovanski poslanci združijo v en klub. Če je Beck res zahteval združenje jugoslovanskih poslancev v en klub in če je Ivčevič to res prečil, tega pač nismo v stvari kontroli. To pa vemo, da je Beck ponujal jugoslovanskega ministra-rojaka, a da je dr. Susteršič v javnih govorih in »Slovenec« z vso vedenem odklanjal ministra-rojaka in se postavljal na stališče; ali resortnega ministra ali pa nič. In ob sebi se razume, da so takrat Jugoslovani dobili — nič. To je dejstvo, ki ga »Edinost« ne bo utajevala, ker se ji da dokazati črno na belem. S tem bi bili pravzaprav pri kraju. Toda »Edinost« je svojemu opravičevanju dr. Susteršiča že nekaj dodala, kar ne more ostati brez odgovora. »Edinost« si je ustvarila tako komodno stališče: Kdor ne trobi v njen rog, dela zgago, kdor ne pospešuje, kar si je ona nespela v glavo, ta škoduje slovenski stvari in kdor se ne identificira z njenimi prizadevanji, ta uganja herostratstvo. Na te orglje piska ta velesimpatični list že mnogo let, posebno pa od tedaj, kar sta se moralna premagane razne težkoče, se je končno vendarle posrečilo, da se ta etablismu otvoril. Otvoril ga je neki tudi podjetnik po imenu S. Bornstern. V salonih te hiše bodo prodajali tudi pijačo. — Tako delajo nemški listi javno reklamo za nemoralnost, a se kljub temu bahavo bijejo na prsi, da so »ein Volk der frommen Sitten.«

+ Grobovi narodnih prebuditeljev. Pi

ki je spomenika je namreč »Kranjska hranilnica« naklonila »podporo«. Vsled sklepa letosnjega občnega zborna je »S. p. p. dr.« poslalo »Kranjski hranilnici« memorandum, v katerem se opozarja to korporacijo na skrajno revni stan na grobnega spomenika njenega soustavnika in osnovatelja z njo spojeno zastavljalnice, bivšega ljubljanskega župana in častnega meščana naše prestolnice J. N. Hradeckega. Poročilo se je že zaen, da namerava »S. p. p. dr.« prenoviti poleg drugih tudi nagrobnih spomenik zraven Hradeckega pokopanega kranjskega historiografa in prvega slov. dramatičnega pisatelja Antona Linharta in omenilo, da se grozi stena ob grobovih obeh imenovanih znamenitnikov v najkraješem času porušiti. Rekle se je, da »S. p. p. dr.« nasproti Hradeckemu nima nikakih obveznosti. V nadapi pa, da »Kranjska hranilnica« nasproti svojemu bivšemu soustavniku gotovo goji neko pieteto, se jo prosi, da z ozirom na manjše troške obenem, ko se prenovi Linhartov, i na da renovirati Hradeckijev spomenik. Eventualno bi preskrbelo naše društvo proti restituiciji nastalih troškov tudi popravo Hradeckijevga spomenika, v katero svrhu se je pritožil tudi dotedeni troškovnik. Na to poročilo se je »Kranjska hranilnica« odzvala ženerozno s 300 K in prepričala prenovljeno Hradeckijevga spomenika našemu društvu. To so suha dejstva. Primerjaj jih, kriščenja duša, z blaznimi tiradami ženljemskoga »Slovenca!«. Priponim še, da je bil »Slovenec« poučen o desoletnem stanju nagrobnih spomenikov naših narodnih prebuditeljev baš tako dobro, kakor »S. p. p. dr.«, če ne boljše, — vendar ni zgauil niti z mezinom. Obelodanil je pač naš poziv za radovoljne prispevke, — nabral pa, niti dal nič! Če izvamemo trnovskega rodoljubnega župnika g. Vrhovnika, — vsa ostala slovenska in ne samo kranjska duhovščina, dasi je med prenovljenimi spomeniki tudi oni duhovnika-pesniki Vodnika, ni prispevala niti enega fika! Vprašal bi: Imamo li istinito samo liberalci obveznosti do onih mož, ki so orali našo kulturno ledino? Ne li tudi klerikalci? Odgovor: Obaji. »Slovenec« vedno trdi, da je ogromna večina slovenskega naroda v njegovem taboru. Torej ima ta večina tudi nositi večino narodnega davka. Jaz se drznam trditi, da se pa tista večina najaha samo tam, kjer se rabijo grablje, dočim ima tam, kjer se rabijo vile, samo široka usta!

Član »Slov. pisatelj. podp. dr.«

+ Kregar-Štefetova afera pred porotnim sodiščem. Graški izvedenci v grafologiji o izjavili, da je dokument, ki igra najvažnejšo vlogo v aferi Kregar-Štefe zaradi sleparstev pri zadnjih volitvah v trgovsko-obrtniško zbornico, zares pisal svojročno Ivan Kregar. Kolikor smo informirani, je stvar že toliko dozorela, da je obtožba gotova stvar. Kregar je obtožen zaradi hudo delstva zlorabe uradne oblasti po § 101 kazenskega zakona. Soobtožena bo sta tudi urednik »Slovenca« Ivan Štefe in pisarniški urednik Eržen, najbrže pa tudi Kregarjeva in Štefetova žena. Afera pride pred porotno sodiščem in sicer že v prihodnjem zasedanju. Ker bodo nove volitve v trgovsko in obrtniško zbornico tudi v letosnjem pozni jeseni, ni izključeno, da se bosta Kregar in Štefe zagovarjala radi sleparij pri zadnjih volitvah v trgovsko zbornico prav v času, ko bodo nove volitve v to korporacijo.

+ Iz Gorenje vasi. Poljanska dolina je stopila v znamenje volilnega boja. Kot strela z jasnegata neba so zadele občinske volitve v Poljanah klerikalce. Naprednjaki so priborili odlično večino v vseh treh razredih. Pripravljajo se občinske volitve v Oselici in nato na Trati. Tudi v Oselici ne upamo brez vzroka, da zopet propade kljub grožnjem raznih fajmoštvom kmetu tako škodljiva klerikalna stranka. In kaj bo na Trati? V tej najbolj klerikalni občini zaenkrat ni upati tako korenitega preobratu, kot v Poljanah, a vendar bo dal tudi tu par »najpomembnejših« občinskih odbornikov občinski upravi slovo, na kar silijo tudi zmernejši klerikalci, in sicer, če treba, tudi proti župnikovi volji. Svitka se jim, da ne bo šlo tako gladko in zato so že začeli z vsemi začetki potrebni operacijami. Najbolj izzadna je seveda v današnjih razmerah pri ljudstvu prižnica in zato smo slišali v nedeljo na Trati pridigo, ki je bila nekak preludij za volitve. »Bojte se hudobnih ljudi, in to so v prvi vrsti liberalci, a bojte se tudi srednje dobrih ljudi. In hudobnih ljudi je dosti v Gorenje vasi.« Tako nekako so se glasile svarilne besede župnikove. Mi pa vas vprašamo gosp. župnik, kaj smo vam hudega storili Gorenjevačani? S kako pravico nas imenujete hudobne? Bote li mogoče tudi pri pobiranju bere tako dosledni, da se bodete ognili hudobnih ljudi? Mi vas vprašamo, ali so hudobni

oni, ki volijo po svoji vesti in prepričanju, ali pa tisti, ki hočejo nemudoma prestaviti deželnega uradnika, ki ravno ne trobi v njihov rog in kateri izginjajo iz občine revnega človeka s sedmimi otroci, da pride popolnoma s tira rednega življenja? Vprašajte njega, saj je vaš pristaš, in on vam bo mogoče solzani v očeh povedal, kdo da je hudoven. Prihodnji pa prosimo natančnejšega poznamenovanja, da se bomo malo pobliže pogledali. — Da, da kmalu boste uvideli, da je velika zmota, kar ste o prilikih državnozborskih volitev izrekli: »Patentirani liberalci« je 13, vsi drugi (67) so zapeljani. »Mi pa vam lahko rečemo: Patentiranih klerikalcev je komaj 7, vse drugo (273) je zapeljano. Na eni strani napredne Pojiane, na drugi napredna Oselica, kajč bi se tudi Trata tako oblekla kot njeni sosedi? Toliko v premišljavanje!

+ Proti podporam revnih idrijskih visokošolev so se izrekali idrijski klerikalni občinski odborniki brezvomno samo zategadelj, ker ne morejo zatajiti svojega starega sovraštva proti idrijski realki. Kako nesmiselno in nečlovekoljubno je to njihovo stališče, če premotrimo, kolika pridobitev za idrijsko mesto ustanovitev realke zgolj v materialnem oziru. Vsled realke dobi mesto najmanj 100.000 K na leto več dodatkov. Država plača za nene moč skoraj 50.000 K, na zavodu je nad 80 dijakov od zunaj, ki dajo tudi najmanj 35.000 K za hrano in stanovanja v Idriji. Lepo tisočake zasluzijo tudi razni obrtniki, mnogo puste v Idriji starši dijakov itd. itd. Vsak more izračunati, da je glavnica 800.000 K, ki jih je žrtvovale mesto za ustanovitev realke, krasno obrestovana in amortizovana. Pri tem pa niti ni vpoštevan velikanski dobitek, ki ga imajo starši, ker jim ni treba draga plačevati za študiranje sinov v tujih krajih. In pri teh razmerah ne bi smela idrijska občina potrositi recimo 4000 K kot podpora idrijskim abiturientom za nadaljevanje visokošolskih studij! Le brezreni ljudje morejo nasprotovati podelitev dijaških podpor iz občinskih sredstev. Kdaj pač so poznali klerikalci že človekoljubje. Za razne klerikalne namente jim denarja ni škoda. Le za izobrazbo nič!

+ Sadovi dr. Krekove vzgoje. Dr. Krek je govor v »Unionu«, ki je bil v »Slovenec« konfisciran, konfisciran pa ni bil v »Unionu«, je rodil žlahtne sadove. Njegova gojenka 43letna Urška M. — je kakor znano ravnala populoma po Krekovem receptu ubij liberalce in napadla na cesti župnika Berceta. Danes se je vršila obravnavna pred okrajnim sodiščem, kjer je dobila bogabojecja Urška 3 dni strogega zapora.

+ »Glavna posojilnica«. Dne 29.

septembra ob 10. dopoldne se bodo prodajala na javni dražbi pri e. kr. sodniji v Ljubljani (soba št. 16) poštva Karla Megliča v Spod. Šiški in na Glinčah, dne 30. septembra ob 10. dopoldne pa pri e. kr. sodniji v Radovljici posestvo v Mostah pri Zerovnici.

+ Odborova seja akad. fer. društva »Save« ter vodstvena seja O. s. n. n. d. se vrši jutri, v četrtek, 28. t. m. ob polu 11. dopoldne v Narodni Čitalnici.

+ Zadnji sestanek akad. fer. društva »Save« in »Prosvetec« pa bo v petek, 29. t. m. ob polu 11. dopoldne v Narodni Čitalnici.

+ Gorenjska motiva. V izložbi tvrdke Gričar & Mejač v Prešernovi ulici vidimo dve lični slike (akvarela), predstavljajoči: »Motiv iz Dovjega na Gorenjskem« in »Farna cerkev v Ratečah na Gorenjskem.« Slike ste delo realca g. Stanka Peruzzi, mlajšega brata slovenskega umetnika gosp. prof. Svitoslava M. Peruzzi. Mladi nadarjeni avtor je v srečni izbiri motiva, pokazal občinstvu svojo marljivost in čut do lepe v podobljajoče umetnosti. Le tako naprej! — Slike ste na prodaj; bilo bi zelo umestno, da pride v last kaki javni zbirki.

—

+ Dohodki evetličnega dneva v Ljubljani. Prvo štetje zbranega denarja je odbor za evetlični dan v torek popoldne končal in doganal ravnost sijajni uspeh te dobrodelne prireditve v korist dijaškega podpore društva »Radogoj«. Šteло se je zbirke vsakega evetličnega okraza zase in so rezultati povsod jako ugodni. Seveda je upoštevati, da je pri teh zbirkah odločeval poleg pridnosti in požrtvovalnosti gospa in gospodičin tudi prostor, kajti razumljivo je, da se je pri enaki pridnosti lahko v centru mesta in v najbolj obljudeneh ulicah mnogo več zbral, kakor ob periferiji in bolj stranskih ulicah. To je treba upoštevati in tolično bolj občudovati želesno vstrajnost in rodomljnost gospa in gospodičin v onih okrajih, kjer je bilo že v naprej jasno, da se ne bodo mogle zradi svojega manj obljudenega okrožja ponosati z največjo nabranjo!

+ Umrl je v Ljubljani, Cegnarjeva ulica št. 4, posestnik in gostilničar gosp. Andrej Trškan v starosti 65 let. P. v. m.!

+ Krajevna imena. Pred nekaj dnevi smo brali v »Slovenskem Na-

soto, pa se vendar kljub temu, dežju in hladu in utrujenosti vstrejajo požrtvovalno do konca za dobrostvar. Vse gospo in gospodične, ki so sodelovalo pri prvem evetličnem dnevu v Ljubljani, naj sprejmejo še enkrat imenom O. s. n. n. d. našo zahvalo in občudovanje z zatrdilom, da se bomo pri vseh prihodnjih predreditvah v prvi vrsti ozirali na nje, v resnici prave, narodne dame. — Denarni efekt po evetličnih okrožjih v mestnih okrajih pa je sledič:

I. mestni okraj: Cvetlično okrožje s evetlično zalogo: 1. »Pri zlati rabi (načelnica ga. Bernatovičeva) 385 K 16 v; 2. Ga. Vida Pogačnik (Mestni trg) 277 K 48 v; 3. Slaščičarna Zalaznik (načelnica ga. D. Iličičeva) 189 K 43 v; 4. Mestni dom (načelnica ga. notar. Hudovernikova) 181 K 22 v;

II. mestni okraj: 1. Ga. D. Černetova (Poljanska cesta) 87 K 44 v; 2. ga. Predovičeva (Ambrožev trg) 51 K 62 v;

III. mestni okraj: 1. Hotel »Tratnik« (načelnica ga. A. Tratnikova) 124 K 76 v; 2. trgovina Mally (načelnica ga. Mallyjeva) 192 K 20 v; 3. ga. Trškanova (Zaloška cesta) 106 K 23 v; 4. gostilna Pavščna Martinoviči cesti (načelnica ga. Pavščkova) 91 K 22 v; 5. gospa Podkrajščka (Resljeva cesta) 158 kron 9 v; 6. gostilna Mikuž v Kološovski ulici (načelnica ga. Mikuž) 144 K 57 v;

IV. mestni okraj: Kavarna »Evropa« (načelnica ga. R. Žužikova) 290 K 37 v; 2. glavna pošta (načelnica ga. A. Widerin ga. J. Ozimec) 879 K 97 v; 3. »Narodni dom« (načelnice namestnika gdčna. Elza Svetek) 184 K 46 v; 4. gdčna. Dolinarjeva (Bleiweisova cesta) 149 K 28 v; 5. »Narodna kavarna« (ga. Planiskova) 237 K 55 v; 6. kavarna »Prešeren« (gospa Kremova) 382 K 28 v; 7. »Novi Svet« na Marije Terezije cesti (ga. dr. Švigljeva) 133 K 42 v;

V. mestni okraj: 1. gdčna. Mici Grošljeva (Rimska cesta) 245 K 38 v; 2. gostilna »Mrak« (ga. prof. Franketova) 53 K 16 v; gostilna »Matjan« na Turjaškem trgu (ga. Matjan) 170 K 4 v; 4. gospa dr. Tavčarjeva in 194 K 54 v; gdčna. Pipca Tavčarjeva (v delžnem gledališču) 58 K 11 v; delžno gledališče (načelnica ga. Danilova) še 50 K 28 v;

VI. mestni okraj: ga. prof. Šićevo za Krakovo in Trnovo 91 K 99 vinarjev;

VII. Karlovska predmestje: 99 kron 8 vin;

VIII. Spodnja Šiška: Narodne gospodinje in g. iur. Dolinšek 207 kron 36 v;

IX. Nabiralni pola gdčne. Slave Lavrenčičeve in gdčne. A. Dežman 569 K 50 v.

Skupaj tedaj 5966 K 19 vinarjev kosmatega dobitka. — Po odbitku vseh režijskih stroškov bo dijaško društvo »Radogoj« zanesljivo dobitilo 5500 krom kot prebitek I. evetličnega dneva v Ljubljani. Ta sijajni izid te dobrodelne prireditve, proti kateri so klerikalci na najhudobnejši način nastopali, zahtevajoč, da vlada prepove evetlični dan, češ, da je provokacija prireditvi v Ljubljani, »kjer imajo naprednjaki le manjšino«, evetlični dan. Uspeh evetličnega dneva je vsem nasprotnikom najboljši odgovor.

+ Gospem načelnicam evetličnih okrožij pri evetličnem dnevu v Ljubljani. Ker je važno, da vemo natančne naslove vseh pri evetličnem dnevu udeleženih, — da moremo namreč tudi še v prihodnje prosiši jih sodelovanja, — prosimo ge, okrožne načelnice, da poslušajo tako g. Miklukagljučev v Ljubljani, Ilirska ulica 25, seznam vseh gospo, gospodičin in če mogoče tudi akademikov ter po možnosti njih natančne naslove, da tako sestavimo popolni imenik sodelovalk, ki bodo tudi za II. evetlični dan prihodnje leto naprošene za sodelovanje pri teh in drugih narodnih prireditvah.

+ Pozor pred nakupom! Pred par dnevi smo priobčili svarilo čevljarskega mojstra g. Šolarja, naj nikdo ne kupi čevljev od njegovega pomočnika A. Brayerja. Zdaj nam g. Brayer poroča, da je usnj za dotedne čevlje sam kupil in da imatorem popolno pravico čevlje prodati. Sicer bo pa o celi zadavi govorilo sodelovanje pri teh in drugih narodnih prireditvah.

+ Umrl je v Ljubljani, Cegnarjeva ulica št. 4, posestnik in gostilničar gosp. Andrej Trškan v starosti 65 let. P. v. m.!

+ Krajevna imena. Pred nekaj dnevi smo brali v »Slovenskem Na-

soto, pa se vendar kljub temu, dežju in hladu in utrujenosti vstrejajo požrtvovalno do konca za dobrostvar. Vse gospo in gospodične, ki so sodelovalo pri prvem evetličnem dnevu v Ljubljani, naj sprejmejo še enkrat imenom O. s. n. n. d. našo zahvalo in občudovanje z zatrdilom, da se bomo pri vseh prihodnjih predreditvah v prvi vrsti ozirali na nje, v resnici prave, narodne dame. — Denarni efekt po evetličnih okrožjih v mestnih okrajih pa je sledič:

I. mestni okraj: Cvetlično okrožje s evetlično zalogo: 1. »Pri zlati rabi (načelnica ga. Bernatovičeva) 385 K 16 v; 2. Ga. Vida Pogačnik (Mestni trg) 277 K 48 v; 3. Slaščičarna Zalaznik (načelnica ga. D. Iličičeva) 189 K 43 v; 4. Mestni dom (načelnica ga. notar. Hudovernikova) 181 K 22 v;

II. mestni okraj: 1. Ga. D. Černetova (Poljanska cesta) 87 K 44 v; 2. ga. Predovičeva (Ambrožev trg) 51 K 62 v;

III. mestni okraj: 1. Hotel »Tratnik« (načelnica ga. A. Tratnikova) 124 K 76 v; 2. trgovina Mally (načelnica ga. Mallyjeva) 192 K 20 v; 3. ga. Trškanova (Zaloška cesta) 106 K 23 v; 4. gostilna Pavščna Martinoviči cesti (načelnica ga. Pavščkova) 91 K 22 v; 5. gospa Podkrajščka (Resljeva cesta) 158 kron 9 v; 6. gostilna Mikuž v Kološovski ulici (načelnica ga. Mikuž) 144 K 57 v;

IV. mestni okraj: 1. Ga. D. Černetova (Poljanska cesta) 87 K 44 v; 2. ga. Predovičeva (Ambrožev trg) 51 K 62 v;

V. mestni okraj: 1. Hotel »Tratnik« (načelnica ga. A. Tratnikova) 124 K 76 v; 2. trgovina Mally (načelnica ga. Mallyjeva) 192 K 20 v; 3. ga. Trškanova (Zaloška cesta) 106 K 23 v; 4. gostilna Pavščna Martinoviči cesti (načelnica ga. Pavščkova) 91 K 22 v; 5. gospa Podkrajščka (Resljeva cesta) 158 kron 9 v; 6. gostilna Mikuž v Kološovski ulici (načelnica ga. Mikuž) 144 K 57 v;

VI. mestni okraj: 1. Ga. D. Černetova (Poljanska cesta) 87 K 44 v; 2. ga. Predovičeva (Ambrožev trg) 51 K 62 v;

VII. Karlovska predmest

hotel posiliti neko čez 25 let starošensko. Prav podoben slučaj se je izgodil tudi na Kočeškem i. s. med Šp. Skriljem in Dol. Turkovo Drago. Neki dvajsetletni Jože Zurl iz Zgorjene žage pri Mozlju je bil in plesal ta dan s petinštrestesetletno Pepo Wittine v gostilni Marije Ott. Okoli osmih zvečer je odsila Pepa Wittine nekoliko dobre volje iz gostilne proti domu. Korakala je nič hudega sluteč počasi proti Dol. Turkovi Dragi. Kar nenačoma napade Jože Zurl kar na javnem potu, pa se ga je ubranila, ker je močno vpila. Čujemo, da je bil Zurl te dni radi opisanega dejanja pri okrožnem sodišču kaznovan na šest dni strogega zapora. — Cudno, da se na Kočeškem taka in enaka dejanja tako pogosto ponavljajo.

Produktivna zadruga mizarjev, ki so je ustanovili socijalni demokrati in ki ima na Glincah moderno delavničko, je šla v konkurenco. Za konkurznega komisarja je imenovan deželosodni svetnik g. Toplak, za upravnika mase pa g. dr. Pire. Zadruga je pred nekaj dnevi poskusila doseči poravnava s svojimi upniki in jim je ponudila 25%. Zadrugarni pravijo, da so pravzaprav aktivni, da pa so morali napovedati konkurenco, ker niso mogli pokriti nekaj tisoč krov. V koliko je to resnično, se že izkaže.

Hotel Malner na Bledu. Tako je vendar prišel najlepši del Bleda v slovenske roke, čeprav se je znana »Südmärkta« trudila na vse pretege, da ji pada ta lepotna v žrelo. Sedaj je odvisno od slovenskih in slovanskih letoviščarjev, da si ohranimo ta biser — v večini posesti.

Prešernova koča na Stolu se zavri v nedeljo 1. oktobra t. l.

Semenj v Litiji. »Slovenec« je dne 9. septembra poročal, da bo včasih prepovedana semenj v Litiji, ki se vrši vsako leto na pondeljek po sv. Mihelu. To neutemeljeno poročilo je provzročilo med kmečkim zbeganošč in negotovost. Zaradi tega smo prisiljeni tu izjaviti, da bomo imeli v Litiji semenj po sv. Mihelu, kakor vedno in sicer na starem sejmišču. Naj se ljudstvo ne da plašiti po takih in enakih poročilih, ki izvirajo samo iz strankarske zlobe in zavisti. — Trški odbor v Litiji.

Iz politične službe. Premešeni so: c. kr. komisar dr. Rudolf Andrejk in pl. Livnograd iz Postojne v Ljubljano (deželnega vlada); okrajni komisar Vincenc Borštnar od okrajnega glavarstva v Ljubljani v Postojno; konceptni praktikanti: dr. Viktor Schiffer iz Ljubljane v Litijo, Oton Kette iz Radovljice v Kamnik, Ludovik Pinka wa iz Črnomlja v Radovljico in Lud. Klobčič iz Kamnika v Črnomelju.

Zlat obesek se je našel včeraj zvečer. Dobi se nazaj pri gospici Kristini Ahčinovi, otroški vrtnarici, Florjanska ulica 27.

Iz vlača skočil. Danes zjutraj je med postajama Škofljica in Laverca skočil nek neznan človek iz neznanega vzroka iz voza, pri čemer se pa ni poškodoval. O tem je bilo tako obveščeno orožništvo in policija.

Izgubila je služkinja Terezija Bertilova prost bankovec za 20 K.

V Ameriko se je včeraj hotel odpeljati Janko Radovinar, rodom iz Badovine pri Jaski, še predno je poskusil vojaški kruh. Nakano mu je pa tik pred odhodom preprečil nadstražnik Kržan s tem, da ga je odvedel v zapor. Fant je imel tako slabovest, da je napovedal varnostnemu organu tri napačna imena, kar ga pa tudi ni rešilo.

V spanju okraden. Včeraj popoldne se je šel nek slikar na Golovec hladit. Z mirno vjetjo se je vlegel na trato in zaspal. Ko se je prebudil, je opazil, da mu je med spanjem iz žepa izginil beležnik, kateri pa uzmivoču ne bode nič koristil, slikar bode pa vsled tega le imel neprijetne zmede.

Delavska gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 14 Hrvatov in 30 Slovencev, nazaj je prišlo pa 88 Slovencev. Iz Nemčije se je pripeljalo 110 Hrvatov.

Ponočni gavrani. Ko je šel snoci po Karloški cesti nek ključavnice, so ga brez vsakega povoda nasločili trije ponočnjaki in ga na obrazu znatno poškodovali. Policia je vse tri junake izsledila in ne odidejo zasluženi kazni.

Razgled po slovanskem svetu.

Slovensko trgovsko društvo »Merkur« priredi, kakor smo že včeraj poročali, jutri 28. t. m. ob polu 9. zvečer sestanek v društvenih prostorih. (Narodni dom). Na sestanku se bodo razpravljalo o prireditvi učnih tečajev in plesnih večerov v letosnjih zimskih sezonah. Obenem prosimo tudi gg. pevce, da se tega sestanka udeleže in povabijo tudi druge gospode, ki imajo veselje do petja, a še niso člani našega pevskega zbora. Z ozirom na zelo važen razgovor opozarjamо vse trgovske sotrudnike člane in ne-

člane, da se tega sestanka v največjem številu udeleže.

Politično in izobraževalno društvo za dvoški okraj priredi v nedeljo, dne 1. oktobra 1911 domačo zabavo z vinsko trgovijo v vseh prostorih restavracije pri »Perlesku«, Prešernova ulica št. 9. Spored: 1. Pričetek ob 4. popoldne. — 2. Ob polu 5. uri nastop župana z vaškimi dostojanstveniki, viničaricami in viničarji. — 3. Trgatovev ob sodelovanju kmečke godbe. — Pravo ljudsko razjanje na vinski gorici. — Med trgovijo in po trgavi petje in ples. — Različne godbe. K obilni udeležbi vljudno vabi odbor.

V Štepanji vasi se vrši v nedeljo, 1. oktobra, ob 4. uri popoldne pri g. Ivanu Brielju ustanovni občinski zbor telovadnega društva Sokol za Štepanjo vas in okolico. S tem se izpolni vrča želja mnogih Štepanjev, ki so že dolgo časa vstrajno delovali, da so pripravili tla Sokolu. Kakor kaže veliko navdušenje, ki vrlada med mladimi in odraslimi, je njih delo rodilo obilen sad. Vsakdo mora z veseljem pozdraviti napredki prebujoče se Štepanje vasi in upamo, da nas bodo po možnosti podpirali vsi, ki znajo, kolikoga pomena je sokolstvo za slovenski narod. Izkažite nam svojo naklonjenost že s tem, da nas občete v nedeljo v obilnem številu!

Idrijski edsek akad. fer. društva »Prosveta« raznanja, da se predavaanje gosp. dr. Lončarja »Slovenci v preteklosti«, vsled drugih dveh predreditev istega dne, ne more vršiti dne 30. septembra t. l., temveč se vrši v petek, dne 29. septembra t. l. ob 8. zvečer. Idriječane se opozarja še enkrat na to zanimivo predavanje in zato je upati, da se ga v velikem številu udeleže.

Pevski zbor zabavnega društva »Zvezda« na Dunaju se že pridno vadi za prvi društveni nastop, ki bo 8. oktobra t. l. Lepo število stalno na Dunaju bivajočih gospod, redno obiskuje pevske vaje, ki so za zdaj vsak torek in soboto ob 7. uri večer v »Budjeviški pivnici«, g. Gabrijela Rennweg (III. okraj, vogal Rennweg - Strohgasse), od 1. oktobra t. l. dalje pa vsak torek in petek ob istem času. Ker pričakujemo, da bodo tudi gg. akademiki hodili z istim navdušenjem in ravno tako redno k pevskim vajam kot starejši gg., imamo veselo nado, da bomo imeli to sezono prav imeniten moški zbor. Tudi naše čestite dame imajo najboljši namen, sodelovati pri mešanem zboru. Vendar je njihovo število za zdaj nedostno in primeri s številnim moškim zborom. **Vabimo tedaj vse dunajske slovenske dame in gospodke,** ki imajo veselje do lepe slovenske pesmi, da pridejo v našo sredo! Izza kužil se lahko povemo, da se pripravlja pod vodstvom g. dr. M. iz Ljubljane Šaljiva igra, tako da bo že prvi včeraj nudil slovenski koloniji precej zanimivosti. Pripravite se tedaj dunajski Slovenci, da prideete mnogočestvino in poplačajte s tem odboru in pevskemu zboru obilni trud!

Razgled po slovanskem svetu.

Gospodarska razstava v Sofiji. V Sofiji so v nedeljo otvorili češko - bolgarsko razstavo gospodarskih strojev. Pokrovitelj te razstave je prestolonaslednik kraljevje Boris. Razstava se nahaja v prostorih kraljevske jahalnice. Največjo zaslugo za prireditev razstave imate trgovski zborci v Sofiji in Pragi. Otvoriti razstave so prisostvovali kraljevi Boris, zastopniki kralja in kraljice, ministri, člani avstro - ogrskega poslanstva, razni državni dostopanstveniki, diplomati, častniki, člani pripravljalnega odbora, mnogo industrijačev in člani češke kolonije. Pri otvoritvi je govoril načini minister S. S. Bobčev, ki je zlasti naglašal važnost trgovinskih in gospodarskih stikov med Bolgari in avstrijskimi Slovani, zlasti Čehi. Za ministrom je govoril tudi avstro-ogrski poslanik.

Novi srbski konzulati. Trgovska zbornica v Belgradu je poslala poljedelskemu ministrstvu spomenico, o kateri zahteva, da se ustanove stalni srbski konzulati na Dunaju, v Berolini in v Braili na Romunskem. V vseh teh mestih obstoje sedaj samo častni konzulati. Ministrstvo je komori obljudilo, da bo uvaževalo to njeno željo.

Poljsko sokolstvo. Zveza poljskih sokolskih društev šteje 218 društev s 24.688 člani. Lastne sokolske dome je imelo 117 društev, zastave pa 18. Dohodkov je bilo 1 milijon 525.966 K. Nepremično imetje sokolskih društev je znašalo 5 milijonov 2410 K, inventar pa 504.340 K. Čisto sokolsko imetje je znašalo 2 milijona 687.157 K. Zveza poljskih sokolskih društev bo imela svoj letni občni zbor v Lvovu dne 15. oktobra.

Bolgarski minister trilateral izvoljen za poslanca. Bolgarski ministri predsednik Gešev je bil pri zadnjih volitvah v parlament v treh okrajih izvoljen za poslanca in sicer v Sofiji, v Plovdivu in v Tetevenu. Pridržal si bo mandat v Sofiji, v Plovdivu, kjer so bile proporcionalne volitve, preide mandat na njegovega namestnika, v Tetevenu pa bo treba razpisati nadomestno volitev.

Prosleta.

Iz gledališke pisarne. V krasni italijanski drami »Grešna ljubezen« Giuseppa Giacose v četrtek zvečer (za nepar-abonente) igrajo ga. Danilova, ga. Juvanova, g. Nučić, gosp. Skribinšek, g. Bukšek in g. Daniš. Pri predstavi svira orkester »Slovenske Filharmonije«. — V soboto se »Grešna ljubezen« ponavlja. — V nedeljo popoldne se igra prvič Westroyeva burka s petjem »Talisman« z gdčno. Thalerjevo in g. Povhetom v glavnih vlogah. Ta burka se je igrala letos v »Deutsch. Volksteatru« opetovan zvečer ter je izredno ugajala. — V nedeljo zvečer se igra drugič »Zemlja«, ki je splošno izredno ugajala našemu občinstvu in kritiki.

Knjizevnost.

Najnovejše izvirne slovenske muzikalije. Muzikalije »Glasbene Matice« za društveno leto 1911/12 so izšle. Obsegajo prekrasno izvirno slovensko koncertno delo, Simon Gregorčičev balado »Jeftejeva prizga«, ki jo je zložil odličen slovenski skladatelj g. p. H. Sattner in ki se je v treh koncertnih »Glasbene Matice« v Ljubljani in v Zagrebu izvajala z največjim uspehom. Delo, na katero smem Slovenci ponosni biti, in katere bodo koncertno glasbo goječa pevska društva z veseljem in največjim uspehom tudi po manjših krajih bodisi s premjevanjem orkestra ali s klavirskim, deloma harmonijskim spremljevanjem lahko izvajala, se dobiva pri »Glasbeni Matice« za ceno 5 K. Besedilo je podloženo tudi v hrvaškem prevodu. — II. del letosnjih muzikalij obsega 20 moških zborov v slovenskem narodnem značaju; zložil Fran Gerbić. Preserjoljubezni spevi, kakor najmaješje slovenske narodne pesmi, bodo ti zbori vsem pevskim društvom dobrodoši in se bodo kmalu udomačili, kakor so se udomačile lepe Ivancove pesmi. Z veseljem jih bodo izvajala pevska društva po mestih in deželi. Dobe se tudi pri »Glasbeni Matice« za ceno 3 K. Član »Glasbene Matice« dobi obe izdaji skupno za znižano ceno članarine, ki znaša na leto 6 K. — »Glasbena Matice« vljudo vabi slovensko občinstvo, da pristopi kot član k »Glasbeni Matice« in s tem dobi muzikalije za znižano ceno.

Slovenski Sokol. ima v št. 8. in 9. naslednjo vsebino: 1. Telovadne igre. 2. Sokoski zlet v Domžalah. 3. Hrvatski vsesokolski zlet v Zagrebu. 4. Vestnik slovenskega Sokolstva. 5. Raznosterosti.

— »Veda« ima v št. 5. naslednjo vsebino: dr. Sagadin: Državopravna nagodba med Avstrijo in Ogrsko l. 1867; Albin Ogris: Sodobni individualizem in renesanca romantike; dr. J. Prijatelj: Slovenčina pod Napoleonom; dr. Bog. Vošnjak: Uvod v občna načela državnega nauka; dr. Jos. Vošnjak: Dodatki k spominom; Rad. Krivje: K netdesetletnici prof. Drtine; J. H. Z.: Upodabljoča umetnost; Pregledi in referati.

Razne stvari.

* Slovenec napravil nov letalni stroj v Ameriki. Ameriški listi poročajo o novem letalnem stroju, ki ga je izumil Slovenec P. Mertel, doma v Domžalah v Kamniškem okraju s sodelovanjem inženirja Saksoneca M. Schmidta. Letalni stroj gradita avijatika v West - Hoboken in ga boda v kratkom izgotovila. Ta stroj ima veliko popolnoma novih naprav posebno pa se odlikuje v varnostnih napravah in zelo enostavnem vendar veliko boljšem krmilu kot jih imajo sedanji letalni stroji. Stroj je visok 32 čevljev, širok 60 čevljev, dolg 50 čevljev in pokriva ploščo 300 m². Ogrodje je jekleno, krila svilena, propelerjev ima štiri, ki merijo po 12 čevljev. V sredi stroja je 8 čevljev dolga visoka in široka kabina, v kateri je 11 stolov z dvema sedežema. Kabina je popolnoma zaprta, ima pa velika okna in nudi potniku krasen razgled na vse strani. Tudi avijatik sedi v kabini. V zadnjem koncu kabine sta dva stroja, ki imata 150 konjskih sil. Propelerji so tako vezani, da lahko rabi vse štiri naenkrat ali pa tudi samo po dva. To je popolnoma nova iznajdba Merteljeve. Njegov izum so tudi velika krila za vzdruževanje ravnotežja. Takih

kril ima stroj 6 in so vezana tako, da giblje lahko tudi vsako posamezno krilo. Ta krila so vezana s krmilom, obenem pa tudi s stoli v kabini, tako da se za vratnovo ravnotežja ne rablja izključno sila motorja marveč se vzbujajo največ le teža potnikov. Letalni stroj ima električno razsvetljavo in je opremljen tudi z električnim metalcem luči. Stroj je zgrajen na 6 kolesih in zahteva za vzdruževanje ravnotežja.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta. 27. septembra. Klub delavne (vladne) stranke se bavi s tem, kako bi bilo treba izpremeniti državnozborski poslovnik, da onemoči obstrukcijo. Opozicija že sedaj nastopa proti takim naklepom ter jih imenuje nasilnost.

Italijansko - turški konflikt.

Skadar. 27. septembra. Zaradi zadrege, v katero je prišla Turčija napram Italiji, se je iznova pojavilo vstaško gibanje. Po celi Albaniji vlaža hudo razburjenje, agitatorji hodijo od vasi do vasi.

Rim. 27. septembra. Počuje se vest, da je Italijanska vlada že podala Turčiji ultimatum glede svojih zahtev v Tripolitaniji.

Rim. 27. septembra. Prva divizijski sredozemske mornarice, namreč tri oklopnice in nekaj torpednih čolnov, je že priplulo pod poveljstvom podadmirala Faravellia pred Tripolijem. Druga divizijska se nahaja v Egejskem morju. Po Rimu krožijo vesti, da se je vrcalo v Sirkazku že osem polkov vojaštva.

Zaradi celibata učiteljev. Društvo učiteljev in vzgojiteljev v Avstriji, ki je že pred meseci izročilo dunajskemu okrajnemu šolskemu svetu vlogo glede odprave § 80. dež. zakona od 25. decembra 1904, se je zopet obrnilo s posredovanjem predsednike meščansko - šolske ravateljice Marije Schwarz na deželne poslance, da razveljavijo v deželnem zboru za Nižje Avstrijsko ta zakon.

Telefonska in brzojavna morocila.

Tajnik južnoštajerske hranilnice umrl.

Celje. 27. septembra. Tu je danes opoldne umrl Janko Vavken, tajnik južnoštajerske hranilnice v Celju in posestnik v Cerkljah na Gorenjskem. Truplo prepelejo jutri ob 5. popoldne v Cerklje, kjer bo v petek popolne pogreb.

Demonstracije v Trstu.

Trst. 27. septembra. Pri včerajšnjih demonstracijah je bilo 37 oseb aretiranih. Mnogo šip je bilo pobitih.

Nov spor v krščansko-socialni stranki.

Dunaj. 27. septembra. Krščansko-socialna stranka kandidira v X. okraju, kjer naj se vrše nadomestne državnozborske volitve, komerčnega svetnika H. e. i. g. l. Proti temu prosto testirajo krščansko-socijalni delavci, ki hočajo kandidirati svojega voditelja K. u. n. s. c. h. a. k. a. Spor v krščansko-socialni stranki se je vsled tega poostrial.

Češke šole na Dunaju.

Praga.</

Poziv idrijskemu občinstvu.

Podpisani odbor se obrača tem potom na slavno občinstvo, da ga blagovoli podpirati v njegovih namerah. — Ko je »Prosveta« pričela z svojim delovanjem, je bila njena prva misel in tudi njen prvi uspeh propagiranja javnih stalnih, oziroma potujočih ljudskih knjižnic. Tako je »Prosveta« s pomočjo naprednih Slovencev ustanovila že 50 javnih knjižnic in pripomogla veliko k ljudski prosveti. V idrijskem in logaškem sodnem okraju, kjer ima naš odsek svoj delokrog so nujno potrebe vsaj tri javne ljudske knjižnice. Da se temu odpomore, pozivljamo slavno idrijsko napredno občinstvo, da nam pomaga s prispevanjem knjig. Gotovo je v našem kraju veliko književnega materiala za ljudske knjižnice, ki za naše občinstvo nima več toliko pomena, kakor ga željno prosi naše ljudstvo. Ugoditev te želje leži edino le na naših ljudeh, od katerih pa zatrdno pričakujemo izdatne pomoči.

Za odbor idrijskega odseka »Prosvete«:

Frane Lapajne, t. č. načelnik.

Hinko Prelovec, t. č. tajnik.

Darila.

Upravi naših listov so poslali:

»Družko podporno društvo Badogo« (Za evetlični dan) J. Kline v Črnomlju 3 K 12 v, nabrala družičko »pri treh mašenca«; g. Otmar Skale, e. kr. okr. višji živinodravnik v Novem mestu 10 K; g. Mici Lavrenčič v Postojni, nabrala 32 K: »Smeti iz Kranja« 5 K in dva kremenjaka iz Kranja 2 K. Skupaj 52 K 12 v.

»Družbo sv. Cirila in Metoda«: G. Otmars Skale, e. kr. okr. višji živinodravnik v Novem mestu 10 K, ker se ni mogel udeležiti velike skupščine v Tržiču in g. Dragotin Sirec, trgovski potnik, postal iz Jesenice 4 K 99 v. Skupaj 14 K 99 v. »Živelj Cirilmotodarija«. — Živelj nabiraleci in darovalci!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 26. septembra: Pavel Dimic, posestnikov sin, 9 mesecov, Ilovica 45. — Katarina Rozman, uradnikova vdova, 91 let, Japljeva ulica 2. — Andrej Trškan, posestnik in gostilničar, 66 let Cegnarjeva ulica 4. V deželnih bolnicah:

Dne 24. septembra: Jakob Smolčič, premogar, 32 let.

Dne 25. septembra: Elizabeta Kralj, posestnikova hči, 6 let. — Ivan Legat, preglednik vozov južne železnice, 52 let. — Ivana Smolej, hišna, 28 let.

Dne 26. septembra: Josip Tomec, dinar, 39 let. — Ivana Valentinčič, delavka tobačne tovarne, 37 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Avstrijska špecialiteta. Na želodcu bolehaločim ljudem priporočati je porabo pristnega »Molovega Seiditz-praska«, ki je preiskušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastom vsehom. Skatljica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarjan A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagalj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarjani na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparam, zaznamovati z varnostno znamko in s podpisom. 5 18

Poslano.

Med notranjskimi novicami v »Domoljubu« št. 36. se mi očita nekaj radi letošnje kupčije sena med »Gospodarsko zvezdo« in menoj. Pravega dopisnika žalibog ne poznam, toliko pa ve vsakrat da sem v hrenoviški fari nekateri milijon krov prinesel ter tudi 50 vinarjev za cent več plačal kakor drugi ter sem dandanes bolši plačnik kakor zadruga. Star sem 74 let in sem se sam preživel ter si sam pridobil premoženje in več dobrega, usmiljenega za kmeta storil kakor posvečeni mlečnobi dopisunče, ki še ni drugega poizkusil kakor hlače v šoli trgati in sedaj namesto maševati kupovati seno, makari med mašo.

Matevž Čehovin
vulgo Matevž iz Sinadol.

Pa kaj se to pravi,
Če trebuh boli?

Pri pametni glavi:

zavžij!

Krepčilo želodca,

potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetna kakovost „ „ 4-80.
Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljše priznane

Tanno-chinin tiktura za lase

katera okreće lasičče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navedom 1 kromo. Razpoljila se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil., medicinal. vin., špecialitet, najfinješih parfumov, klorugiških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega
jubli. mostu. 169

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi
člani bolniških blagajn južne železnice,
c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniških
blagajne v Ljubljani.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurz dunajske borze 27. septembra 1911.

Nedeljenski poprili.

	Denarji	Biograd
4% majeva renta	91-65	91-85
4-2%, srebrna renta	94-85	95-05
4% avstr. kronška renta	91-65	91-85
4% ogr.	90-50	90-70
4% kranjsko deželno posojilje	94-10	95-10
4% k. o. češke dež. banke	97-50	98-50

Srednje.

Srednje iz 1. 1860 %	419—	431—
“ “ 1864	606—	618—
“ tisk	303-50	315-50
“ zemeljske I. izdaje	291-75	279-75
“ II.	273-75	297-75
“ ogrske hipotetne	245—	251—
“ dun. komunalne	504—	516—
“ avstr. kreditne	501—	513—
“ ljubljanske	80-50	86-50
“ avstr. dež. crita	68-75	74-75
“ ogr.	44—	50—
“ barbilka	35-75	39-75
“ tisk	231-50	236-50

Spolno.

Jubljanska kreditna banke	455—	465—
Avt. kreditne zavoda	642-50	643-50
Dunajske bančne družbe	542-40	543-40
Južne železnice	115-25	116-25
Državne železnice	729-40	730-40
Alpine-Montan	803—	804—
Celjske sidliške družbe	313—	315—
Zivnostienske banke	280—	282—

Voluta.

Cekini	11-39	11-43
Marke	118-02*	118-22*
Frankl	96—	96-15
Lire	94-75	94-95
ugublji	254-50	235-50

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 27. septembra 1911.

To m. l.

Pšenica za oktober 1911 . za 50 kg 11-78
Pšenica za april 1912 . za 50 kg 12-06
Rž za oktober 1911 . za 50 kg 10-07
Koruza za maj 1912 . za 50 kg 8-38
Oves za oktober 1911 . za 50 kg 9-37

E f o k t i u .
Trdno.

Meteorološko poročilo.

Vrhina nad morjem 306-2 Srednji zračni tlak 30-76 m

septem. Čas Stanje Baro- metra v mm Temperatura Vetrov Nebo

26. 2. pop. 740-1 16-8 slab jug oblačno

9. zv. 741-5 14-0 sl. szah. "

27. 7. zj. 741-5 12-2 sl. jvzh. pol oblač.

Srednja včerajšnja temperatura 14-3°, norm. 13-4°. Padavina v 24 urah 00 mm.

Postava gospodična, 3259

izurjena šivilja za obleke

so pripravljena za delo na dom.

Jožeta Terkal, Rožna ulica 9.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!

Albert Feldstein

Radeckega cesta 12, vladivo pripravljena

knjigovezničko.

Išče se 3307

zastopnik

ki bi na ljubljanskem trgu zastopal

Štajerski umetni mljin in imel zalogo

proti primernej kavciji. Dotično ponudbe

naj se vpošljejo na upravnijo »Slov.

Naroda« pod »stajerski mljin«.

Išče se 3308

zastopnik

za prodajanje

zastopnika

s kavcijo, katera je zmožna samostojno

voditi filialko mešane stroke in ni

starja pod 25 let. — Več se izve pri:

J. Elsner, Litija. 3305

Dva dobro vpeljana 3276

zastopnika

za prodajo ogreskih in dalmatinskih vin

RAZPIS CERES-NAGRAD K 30.000.-

Da tudi tam vpeljemo jedilno mast »Ceres«, kjer se ista vsled stare navade in neutemeljenih presodkov še ne uporablja, obrnemo se s prošnjo na vse one, ki so iz prepričanja in praktičnih izkušenj naši stalni odjemalci, da nam blagovale odgovoriti na sledeča vprašanja:

1. Kaj je povzročilo, da ste pričeli uporabljati jedilno mast »Ceres«? 2. Katero vrline poseduje ta mast napram drugim jedilnim mestom? 3. Vsled kakih koristi Vam je ta mast nonadomestljiva? 4. S čim prepričate Vaše znance o teh koristih?

Za dobre odgovore na ta vprašanja razpišemo sledeča darila, katera se bodo izrabala:

1 darilo od K 1000 = K 1000	20 daril po K 100 = K 2000
10 daril po K 200 = K 2000	1000 daril po K 20 = K 20000
Skupaj . . .	K 3000

Za pošiljalce takih odgovorov, ki se po obliki in vsebinu posebno odlikujejo, razpišemo sledeče nagrade, ki se bodo razdelile:

1 nagrada od K 1000 = K 1000	5 nagrad po K 200 = K 1000
2 nagradi po K 500 = K 1000	20 nagrad po K 100 = K 2000
	K 2000

K 3000

Posebno razsodišče, kojega sestavo bomo svoječasno v časopisu objavili, bo odločilo, kateri odgovori da se prepuste k izrebanju daril v skupnem znesku K 25.000 in med katere pošiljalce, da se bo razdelilo karjih 28 nagrad v znesku od K 500.

Tega razpisa se lahko udeleže vsi tisti, ki vpošlijo dobre odgovore na gornja 4 vprašanja najdalje do 15. listopada 1911 in se s tem izkažejo, da uporabljajo našo jedilno mast »Ceres«, da priložijo najmanj 5 ovitkov (od zavojev po $\frac{1}{2}$ kg. ali od kock po $\frac{1}{2}$ kg). Za vsakih nadaljnih 5 ovitkov, dobri pošiljalci dobrih odgovorov po eno nadaljnjo številko štečke, tako da ima pri zrebanju dvojno, oziroma večkratno up na dobitke.

Zrebanje se vrši dne 20. grudna 1911 ob 10 uri predpoldne, v § 88 notarskega reda zahtevanih navzočnosti c. kr. notarja dr. viteza pl. H. Kopetza, v njegovi pisarni v Ustju. Dobitki se bodo izplačali dobiteljem takoj v gotovini, brez odbitka. Imenik vseh dobiteljev se bo tiskal in se na zahtevo dopošlje.

JURIJ SCHICHT, d. d., „Tekma za nagrade“, Ustje, Češko.

Svoji k svojim!

Cenj. g. akademikom in vsem na Dunaju živečim Slovencem
priporoča

— svojo trgovino s papirjem —

obsegajočo bogato zalogu umetniških in pokrajinskih razglednic, kancilijskega, risarskega in slikarskega blaga, pisalnih in risalnih potrebščin ter vsakovrstnih kaset, zvezkov in črnilnikov.

Mara Staniša,
Dunaj VIII., Kochgasse 25.

3248

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja s. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo.

Velika zalo a suhih vencev.

Izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd.
Okusno delo in zmerne cene.

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

znamenite Groharjeve slike

Primoža Trubarja

ustanovitelja slovenske književnosti

visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v

NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Telefon štev. 16.

Leta 1837. ustanovljena delniška družba

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbnotehnička dela; tesarstvo in mizerstvo s strojnim obratom za stavbna in fine dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnołomi v Podpeči in v Opatiji. — Priprava se za stavbna dela vseke vrste.

427

Telefon štev. 16.

J. Zamljen

čevljarski mojster
v Ljubljani, Sodna ulica št. 3
izvršuje vsa čevljarska dela do najfinješte in priporoča svojo zalogu

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadiske čevije.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera
priposlan čevlj.

245

Klobouk cilindre
in čepice
IVAN SOKLIC
v najnovnejših fasonah in v veliki izbiri
Založnik G. Mr. avstrijskih državnih uradnikov.

Umetni in trg. vrtnar
Ivan Bizovičar

Ljubljana, Kolezijske ul. 16

1542 izvršuje

šopke, vence in bukete

za razne prilike.

Belo umetniško okusno
in po solidnih cenah.

Prodaja cvetlice, raz-
novrstne sadike cve-
tljic in zelenjav.

Naročila na dodelje
bitre in vestne.

Prvi slovenski zasebni

324

TRGOVSKI TEČAJ

Ljubljana, Gosposka ul. 8 (poprej „Mladika“).

Lastnik FR. GÄRTNER,

strokovni učitelj na gremijalni trgovski šoli, izprasan za knjigovodstvo, korespon-

denco, računstvo i. dr.

Vpisovanje ob delavnikih od 9. – 12. in 3. – 5. ob nedeljah od 9. – 1. ure.

Zavod je razven onega na liceju edini te vrsto ter je pod vod-

stvom strokovno naobraženega lastnika.

Nastanjen je sedaj v hiši, kjer je bil do sedaj internat »Mladika« ter je popolnoma moderno opremljen.

Učni načrt je strokovnjaško izdelan, ter se je natančno po tem na-

črtu osnovan slovenski trgovski tečaj v Trstu.

Poučuje se eno in dvostavno knjigovodstvo, računstvo, trgovska korespon-

dencia slovenska in nemška, pouk o blagu, trgovsko in menično pravo, steno-

grafija slovenska in nemška, trgovski zemljevid, manipulacija v notarskih in odvetniških pisarnah, laščina.

Solnina je letno K 160.–, polletno K 80.–, mesečno 16.–. Vpisnina

in prispevek za učila 2 K 50 h.

Sprejemajo se samo gospodične.

Sv. Petra cesta

= štev. 28 =

M. Kocjan

Sv. Petra cesta

= štev. 28 =

nasproti „Zlate kaple“

priporoča cenj. damam velike izbiro bandaž, gumavc, ravnodržev, priprav za bolnice, novorojenčke, potrebščin za babice, kirurg. obvez itd. — Največja zaloga najnovnejših steknikov, držci za kelke, prsi, životke, higienične živote za otroke, negavice itd. ter več specialitet za dame. — Izdelovanje stek-
nikov po meri, kjer se tudi snažijo in popravljajo.

„Izposojevanje tehtnice za novorojenčke. 3115 Izposojevanje tehtnice za novorojenčke.

Umno stavbništvo.

Kdor hoče hitro incene zidati, uporablja le

3026

Skagliol-plošče

5 in 8 cm debele

za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.

PREDNOSTI:

Varno proti potresu, ne propušča prostonoseče, hrani prostor, torej

zvoka in tako trdno drži zreblje.

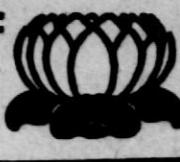
ni treba nikakih traverz.

Samonoseče in trpežne Kesslerjeve stene (zeleno armirane stene iz opeke.)

Preračun stroškov in proračun napravita zastonj arhitekta imetnika patentna

Höngsberg & Deutsch, o. in kr. dvorna stavbalka, Zagreb.

Priporočamo našim
:: gospodinjam ::

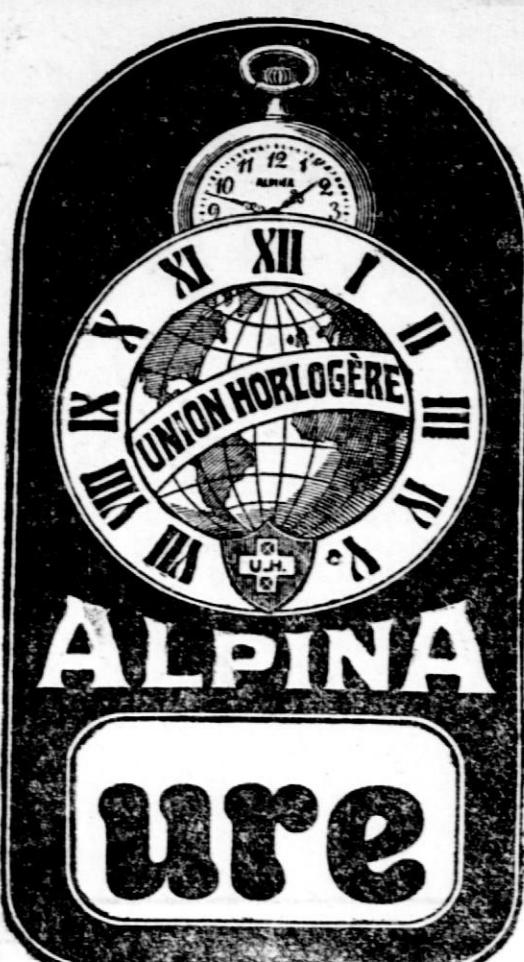

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Tehnična pisarna in stavbno podjetje
Ingenieur H. UHLÍŘ

3801 Ljubljana, Resljeva cesta št. 26.
Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, strokovni znanstveni izvidi, prevzetja zgrah.

Priznano največja, resnično domača,
že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Fr. Čuden

urar v Ljubljani, Prešernova ul. 1
samostojno nasproti Franciškanski cerkev
je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »UNION«
v Genovi in Bielu
:: en torej lahko po originalne švicarskih cenah ::
garantirano zanesljive, v vseh legah in temperaturah
po njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetovno znane ::

Alpina ure

z matematično preciznim kolesjem — z zlatu,
tula, srebru, niklu in jeklu ::
prodaja.

Nedosežno velika izbiča! — Večletno jamstvo.
Ceniki zastonj in poštne proste.

V hiši št. 37 v ulici »Corso Giuseppe Verdi« v Gorici, ki je last »Goriške ljudske posojilnice« se odda s 1. novembrom t. l. popolnoma na novo prirejen

3279

lokal za trgovino

z zraven spadajočim stanovanjem, obstoječim iz treh sob s pritiklinami.

Lokal se odda eventualno tudi brez stanovanja.

Natančnejša pojasnila daje

»Goriška ljudska posojilnica«
v Gospodki ulici št. 7.

Važno za vinske trgovce.

Vinski sodi

več sto komadov, prav močni
in zdravi iz hrastovega lesa,
od 400—800 l

se dobivajo po prav nizki ceni

2545 pri tvrdki

M. Rosner & Go
v Ljubljani.

Važno za vinske trgovce.

Polo

najboljše tekoče
čistilo za kovine.

Fritz Schulz jun.

Edini izdelovalec

Z. z. Z., Ustje.

izdelovalec

V pločevinastih in steklenih posodicah v različnih velikostih. — Dobiva se povsod. — Zahtevajte brezplačne poizkuse.

C. kr. glavno ravnateljstvo tobačne režije.

St. 25896/VIII ex 1911.

Pri C. kr. tobačni tovarni v Ljubljani prizidalo se bode eno nadstropje
na čuvajsko hišo v predvidenem znesku okrog 19.700 kron.

V svrhu ugotovitve teh del

:: :: razpisuje se ponudbena razprava :: ::
s ponudnim rokom do 17. vinotoka 1911, 12 ure dopoludne pri C. kr. tobačni tovarni v Ljubljani.

Natančnejše podatke razvideti je iz razglasov v uradni »Wiener Zeitung«.

Pojasnila daje imenovana tobačna tovarna.

Dunaj, dne 14. kmovca 1911.

C. kr. sekcijski šef in glavni ravnatelj:
Scheuchenstuel l. r.

Jajca, maslo, kokoši, mleko

3163

kakor tudi fižol in vsakovrstna žita
kupuje na drobno in debelo.

Josip Božič
trgovec, Celovec, Belaška cesta 14

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavnica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fond 610.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih
obrestuje od dane vloge po čistih

4 1 | 0
2 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst
po dnevnem kurzu.

Narodna knjigarna

Prešernova ulica štev. 7

v Ljubljani

Prešernova ulica štev. 7

z druženja s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogu kancelijskega,
... komptoarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga ...

na najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in gladek; rastiran z eno in z dvema kolonama; papir za pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma; barvasti papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najpriprostejših do najfinješih vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli.
Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Solski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn.
Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najpriprostejše in najfinješe, črne, vijolčaste in barvaste.

Solske mape

iz platna in iz usnja ter jermenja za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisenskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora
v vseh velikostih, za dame in za gospode, za na-
vadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Crnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske.
Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na

pisalne stroje

----- vseh sistemov -----

po tovarniških cenah;

dajte naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture,
trgovska pisma itd. itd.